

NORMAN THOMAS PREDSEDNIK SOC. STRANKE

KONVENCIJA SOC. STRANKE SE IZREKLA ZA CIO IN TUDI ZA SODELOVANJE Z A. F. L.

Industrialna oblika unij temeljna potreba v organiziranju ameriških delavcev

Eksekutiva povečana na 15 članov. — Nazadovanje v članstvu in vzroki. — Delegati iz vrst JSZ

Izredne konvencije socialistične stranke, ki se je pričela 26. marca in končala prošli ponedeljek, se je udeležilo okrog 115 delegatov iz vseh krajev ameriške Unije.

Poleg teh je bilo precej bratskih delegatov in gostov skupno kakih 400 članov in članic.

Delegati izmed članov JSZ.

Jugoslovansko socialistično zvezo je zastopal na tej izredni konvenciji, ki se je vršila v Exhibition Hall v hotelu La

NORMAN THOMAS
novi predsednik soc. stranke

Salle v Chicagu, njen tajnik Chas. Pogorelec. On je bil bratski delegat. Člana naše zveze z delegatskimi pravicami sta bila Anton Garden iz miškaškega okraja in Joseph Snoy za vzhodni Ohio. Delegat je bil tudi Joe Brinocar (Bri-nocár) iz Springfieldd, Ill., ki je veljanj direktno v stranki.

Namen izredne konvencije

V Proletarcu smo že poročali, da je bila ta izredna konvencija sklicana zaradi naglo se menjajočih razmer in dogodkov, po katerih si mora socialistična stranka uravnati svojo taktiko za aktivnosti v bodoče.

Moralo je sklepati o marsičem in izvršiti spremembe tudi v vodstvu, da se mu omogoči taktiko prilagoditve na podlagi sedanjih tokov ameriške

ga delavskega gibanja. Velika večina delegatov je bila proti oportunistični taktiki, kar se mora razumeti tako, da so nasprotovali asimiliranju sedanjemu vretju med ameriškim delavstvom, čigar smoter je zgolj ali morda edino zvišavanje mezd, in zahtevali, da nadaljujemo s smotrnim socialističnim delom.

Vprašanje farmarske-delavske stranke

Po dolgi, izčrpani razpravi je velika večina delegatov sklenila, da je socialistična stranka povsod in vsikdar pripravljena sodelovati v farmarskem delavskem političnem gibanju. pogojno, da si socialistična stranka ohrani svojo samostojnost, oziroma identiteto. Socialisti so že zdaj mnogokje aktivni del takih političnih struj, bodisi v zapadnih, v severozapadnih in v drugih državah.

Nova okrenitev "na levo"

Socialistična stranka, ki je bila v povojni dobi smatrana v primeri s komunisti za zelo konservativno, se danes ponša za veliko bolj načelno delavsko gibanje, kakor pa ga na primer reprezentirajo komunisti, katerim se z vseh strani očita oportunitizem. V koliko so resolucije, ki jih je sprejela prošla izredna konvencija, praktične in pametno usmerjene, v tem poročilu ne bomo razpravljali. To bodo storili naši člani, ki so bili na konvenciji v naslednjih številkah.

Prvi dan konvencije je izgledalo jako slabo zaradi številnih nasprotujočih si mnenj. Toda že naslednji dan je bila demonstrirana ideja za enotnost soc. stranke v toliki meri, da je bilo med veliko večino ustvarjeno spet navdušeno razpoloženje.

Delegati so bili večinoma mladi ljudje, prav tako tudi poslušalci. To je po mnenju nekaterih slabo, po mnenju drugih, ki verujejo v načelo "svet pripada mladini", pa jako dobro. Za stranko bi bilo kajpada v sedanjem položaju bolj zdravo, da bi imela v svo-

Policaji in stavkarji niso prijatelji

Gornje je slika iz ene izmed nedavnih stavk v Detroitu, v kateri so policaji izgnali "sedeče" stavkarje siloma iz delavnice. Stavkarjev pri Chryslerjevi družbi se niso upali lotiti, ker jih je bilo preveč (kakih 6.000 sedečih). Iz njenih tovarn so se po sklenjenem premirju med unijo in družbo dne 24. marca prostovoljno umaknili.

jih vrstah poleg mladine tudi zadosten odstotek starejših članov, ki bi tvorili potrebno ravnovesje. Ampak so odstopili, ali pa se pridružili drugim pokrotem.

Norman Thomas novi predsednik stranke

V razpravah o dnevnem redu konvencije, ki so trajale v časopisju skozi par prešlih mesecev, je bilo očividno, da so v soc. stranki navzile odstopo, ali izključenju "stare garde", še vseeno različne struje, ki si druga drugi v marsičem zelo nasprotujejo.

Norman Thomas se je jako trudil, da jih obdrži v enotnosti, to je, da ubrani stranko pred nadaljnimi razkoli, kar se mu je dobro posrečilo. Dali bo ta enotni duh prevladoval tudi po konvenciji, odvisi od vodij različnih struj in kajpada prav tako od okolščin, kajti razlike obstajajo radi ekonomskih in političnih vprašanj veliko bolj kakor pa vsled razlikajočih se mnenj posameznih voditeljev.

Nova eksekutiva

Norman Thomas je bil izvoljen soglasno za predsednika socialistične stranke. Poleg njega so bili v eksekutivo izvoljeni še sledeči člani:

Devere Allan, Connecticut; Maynard C. Krueger, Illinois; Max Delson, New York; Frank Trager, John Fisher, Illinois; Ward Rogers, Cal.; David Fe-

lix, Penna.; Max Raskin, Walter Polakowski, Wisconsin; Murray Baron, New York; Albert Coolidge, Massachusetts; Howard Kester, Tennessee.

Skupaj s predsednikom stranke, za katerega je bil izvoljen Norman Thomas, kot že omenjeno, šteje nova eksekutiva 15 članov.

Milwauski župan Hoan ni v eksekutivo več kandidiral.

Organizacije brezposelnih

Konvencija je dalje sklenila, da bo soc. stranka vztrajala v kampanji za organiziranje brezposelnih delavcev, katerih je v zvezi "povrnjeni prosperiteti" še kakih deset milijonov.

Socialistična stranka se zaveda, in danes vsaka druga odgovorna stranka, da je brezposelnost problem, ki ostane. V kapitalistični uredbi ga ne bo mogoče odpraviti.

Naloga soc. stranke vsled tega je, da problemu brezposelnosti posveti ne le teoretično, ampak praktično pažnjo.

CIO in AFL

Naravno, da je na tej konvenciji bilo veliko zanimanja, kakšno taktiko naj soc. stranka podvzame glede unij. Mnogi socialistični voditelji se udeležujejo v strokovnih organizacijah. Še več jih je danes na strani CIO. Skoro vsi aktiv-

Pogodba petletnega "prijateljstva" med Italijo in Jugoslavijo

Polom francoske in angleške diplomacije v Jugoslaviji.—Mussolini izdal hrvatske separatiste.—Slovenci bodo lahko molili v svojem jeziku

Petnajst let je bila fašistična Italija sovražnica Jugoslavije. Italijansko časopisje jo je do pred par leti označevalo za državo barbarov in svinjskih pastirjev. Mussolini ni prav nič skrival, da ima namen osvojiti Dalmacijo in nadaljne kose Slovenije. Financiral je hrvatsko separatistično gibanje in podpiral teroristične aktivnosti hrvatskih "ustašev" pod vodstvom dr. Ante Pavelića, kateremu je dal zavetje in protekcijo v Italiji.

Na obravnavi proti iniciatorjem atentata na kralja Aleksandra, ki se je vršila v Parizu, so nekatere priče trdile, da je bil glavni kolovodja morilne zarote dr. Pavelić. V Beogradu so se ljutili nad Mussolinijem, a v Italiji niso storili drugega kot Pavelića nekaj časa zaprl in ga nato spet izpustili, da deluje naprej za "osvoboditev" Hrvatske izpod srbske hegemonije.

Nova pogodba, podpisana po dolgih pogajanjih dne 25. marca v Beogradu, veljavna pet let, pa je te odnošaje med Italijo in Srbijo spremenila popolnoma.

V glavnem določa:

Italija prizna nedotakljivost sedanjih jugoslovanskih mej in bo v svojih mejah prepovedala vsako propagando proti Jugoslaviji in njeni vladi.

Jugoslavija se obvezuje v bodoče ustaviti propagando proti Italiji in njenemu režimu (fašizmu).

Jugoslovanska vlada prizna italijansko osvojitve Etiopije.

Izvozno in uvozno trgovino med Italijo in Jugoslavijo se sporazumno poveča in sistematizira v vzajemno korist obeh dežel.

Obe vladi bosta zaupno obveščali druga drugo in se posvetovali o vseh spremembah, ki bi nastale v odnosih z drugimi deželami, in o bistvu pogodb, ki jih bodo splepale z drugimi vladami.

Jugoslovanom pod Italijo se dovoli jezikovne pravice v cerkvi in šoli.

Navidezno je ta pogodba v korist obeh držav in korak v pomirjenju napete situacije v tem delu Evrope. Dalje je vzela hrvatskemu separatističnemu gibanju temeljno finančno in tajno diplomatsko oporo, namreč, ako Italijani tudi mislijo to kar so podpisali.

Vzrok spremenjeni politiki vlade v Rimu do Jugoslavije je ekonomski in politični. Vzlic sovražstvu, ki je trajalo med Rimom in Beogradom, je do sankcij lige narodov izvozila Jugoslavija največ svojega blaga v Italijo. Skoro ves les, kar ga izvažajo, prodaja Italiji. Politično bi Italija rada odtrgala Jugoslavijo izpod francoskega vpliva in jo odtujila Angliji, zato da bo imel Mussolini v preprih z Angleži na Jadranu in ob jugoslovanski meji varno zaledje.

V Beogradu so se pričeli sprizajznievati z Italijo v času, ko je bil premier francoske vlade Pierre Laval. Ta je bil začetnik Mussolinijeve politike v Etiopiji in je očitno poka-

zal, da mu je prijateljstvo z Italijo več kakor pa zavezništvo med Francijo in malo antanto (Jugoslavijo, Čehoslovasko in Rumunijo). Vlada v Beogradu je uvidela, da v slučaju konflikta z Italijo ne more več računati na pomoč Francije, dokler bo pod Lavalom, zato se je sprizajnila z mislijo za sporazum z diktatorjem, ki hrepeni po njenem ozemlju.

Francoski diplomati niso tega zblizanja med Beogradom in Rimom nič kaj veseli, kajti vsako večanje vpliva Mussolinija in Hitlerja zmanjšuje vpliv in prestidž Francije in Velike Britanije. V Jugoslavijo prodira poslednjih par let tudi nemški trgovski vpliv, kar oslabuje enotnost male antante, ki ni bila nikoli posebno trdna, ampak se je držala skupaj zgolj vsled strahu pred agresivnimi nameni Nemčije, Italije in Madžarske.

Mussolinijeva obljuba za dovolitev jezikovnih svobodščin Jugoslovanom pod Italijo bo ostala največ na papirju, narejena pa je bila za pomirjenje jugoslovanske javnosti, katera je bila napram Italiji vedno sovražno razpoložena. Iz tega namena je Mussolini izpustil po podpisu pogodbe iz ječ kakih sto jugoslovanskih političnih jetnikov, ki pa nedvomno niso storili drugega kakor zapeli kako jugoslovansko pesem, brali prepovedane liste, ali pa javno molili po slovensko.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

KONFERENCA V LONDONU DVEH INTERNACIONAL V OBRAMBO IN V POMOČ ŠPANSKEMU DELAVSTVU

V prvi polovici marca se je vršila v Londonu konferenca delavske socialistične internacionale in mednarodne zveze strokovnih unij, na kateri se je razpravljalo edino o situaciji v Španiji in o predlogih, kako naj mednarodno delavstvo sodeluje v od mednarodnega fašizma napadeni deželi najboljše pomaga.

Navzočih je bilo okrog 200 delegatov iz 30. držav. Samo štirje delegati so prišli iz dežel izven Evrope. Edini zastopnik ameriške soc. stranke je bil na tem zborovanju Jack Altman iz New Yorka. Predložil je tudi resolucijo, kakšno

naj bo stališče mednarodnega delavstva z ozirom na konflikt v Španiji, dalje stališče o politiki "neutrlnosti" kapitalističnih držav itd. Kritičnih mnenj je bilo na zborovanju veliko, toda končno so se zedinili za skupno resolucijo, proti kateri je glasoval edinole ameriški delegat Altman. Predložil je namesto sprejete svoje resolucije, ki pa ni bila upoštevana.

Evropskemu delavstvu se je z ozirom na situacijo v Španiji težko odločiti. Ako angleški in francoski delavci hočejo energično akcijo zoper Mussolinija, morajo zavzeti taktiko, ki bi primorala vladi v Parizu in v Londonu bodisi v vojno z Mussolinijem in s tem nedvomno tudi s Hitlerjem, ali pa se

vojne nevarnosti izogibati z izjavami pacifističnega značaja in s propagando proti terorju, ki ga uganjajo diktatorji. Ako bi delavsko gibanje posedovalo več propagandističnih sredstev, bi bila stvar bolj enostavna. Tako pa vzame tedne in mesece, predno se delavce pouči, kaj so sklepi ene ali druge internacionale in kaj se namerava doseči z njimi.

Ameriški socialistični zastopnik Altman je argumentiral v obrambo svoje opozicije, da je taktika evropskih strank neodločna, oni pa so njemu odgovarjali, da delegati kakor je on sploh nimajo skušenj in ne potrebne upegleda v resnično delo in v odgovornosti, ki so z njimi v zvezi.

Družinski "vzor" Milijone dolarjev za špijone in provokatorje

Mussolinija slikajo vsepovsod za "družinski vzor". Ampak če je francoska lepota Madeline la Ferriere v pravem, je imela z njim v njegovih palači skrivoma zelo prijetne urice in po njenem mnenju je on ljubimec, da malo takih.

S to francosko madamo se peča že precej časa pariška policija, ker je skušala nedavno ubiti Chas. de Chambruna, kateri je bil v dneh njenih ljubinskih odnosov za "dučecem" francoski poslanik v Rimu, pa ga je menda posvaril, da se naj varuje "te pustolovke".

Ker so vladnim ljudem take afere neljube, so jo skušali vzlic vesplošnemu zanimanju potlačiti, ampak skrivnost je le prišla na dan.

Kongres je na prizadevanje senatorja LaFolletta iz Wisconsinu potrošil že par sto tisoč dolarjev za preiskovanje večinih metod v bojih proti delavcem v ameriški industriji. Posebna senatna komisija je v zaslišanjih dognala, da trošijo velike korporacije mnogo milijonov dolarjev na leto za špijonažo, za provokatorje, plinske bombe in drugo municijo, ki jo kupujejo v svojih arsenalih. Na primer, priče, ki jih je senatna komisija pozvala izmed uradnikov korporacije General Motors, so morale hočeš nočeš izpovedati, da je njihova družba uposlevala provokatorje in špijone vseh vrst, katerih edina naloga je

bila preprečevati organiziranje delavcev v unijo. Ravnatelji so smatrali, da so denar v boju za preprečenje organiziranja svojih delavcev dobro investirali, pa so se zmotili. To, kar so izpovedali pred prisikovalno komisijo, bi bilo delavcem bogata šola, ampak le če bi časopisi res poročali o preiskavi.

Malih tovarnarjev sploh zaslišali niso, ker je znano, da imajo v svojih delavnicah sistem osebne nadzorstva, ki spretno pazi, da se med delavci ne godi ničesar, kar bi bilo lastniku v škodo.

To stanje traja v Ameriki menda od početka njenega in-

dustrialnega razvoja. Ravnatelji družb so se v boju zoper delavce poslužili prav vsakega sredstva — od krepeljev, strojnih in bomb, pa skozi do državne milice in zvezne armade.

Ako bi časopisi, kakršne čita ogromna večina ameriškega ljudstva, pisali o dognanjih LaFollettove komisije, bi denar, ki je bil potrošen v ta namen, kaj zalegel. Tako pa je pomenil le dnevnice za advokate. Izpovedi, ki jih je izsilila LaFollettova komisija, bi morale odpreti oči vsakemu delavcu, a nesreča za delavce je, da se ne brigajo za taka poročila.

Fordova kompanija v Michiganu ima v obratnem sistemu človeka, ki je plačan višje kot katerikoli večak v avtni industriji. Njegova naloga ni agitirati med delavci proti uniji, ampak kako jih kontrolirati zoper unijo.

Na njegovih plačilni listi je tisoče delavcev, ki morajo garati prav tako kakor drugi, a ob enem za par judeževih grošev špijonirati in tožiti svoje tovaršice, ako se pritožujejo, ali če govore o uniji in sploh ako širijo "ideje nezadovoljstva". Ni čuda, da je med Fordovimi delavci tolikšen strah pred unijo — ali pa morda, kar je verjetnejše, pred špijoni!

ALI STE "MAJSKI GLAS" ŽE NAROČILI?

Letošnji "Majski Glas" bo slovenskim delavcem zopet nudil obilico bogatega gradiva. Nobena slovenska ali katerakoli druga jugoslovanska revija ni še dosegla ne po obsegu in ne po vrednosti štiva našega "Majškega Glasa". Zasluzi, da ga širite vsi, ki se zavedate vrednosti izobraževalnega dela med delovnim ljudstvom.

Cena mu je samo 25c posamezen izvod, torej manj, kakor pa stane nas. Razliko krijemo s pomočjo oglasov in pa posebnih prispevkov za kritje tiskovnih stroškov "Majškega Glasa". Cene za večja naročila so sledeče:

10 iztisov	\$2.40	50 iztisov	\$10.50
15 iztisov	3.45	75 iztisov	14.25
25 iztisov	5.50	100 iztisov	18.00
35 iztisov	7.35	250 iztisov	42.50

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz. Business Manager: Charles Pogorelec. Asst. Editor and Asst. Business Manager: Joseph Drasler.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00. Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL. Telephone: ROCKWELL 2864.

Ameriška cenzura proti "Španiji v plamenih"

Gornji naslov je treba razumeti tako, da ameriški toriji, ki kontrolirajo cenzorske urade, niso proti Španiji zato, ker je v plamenih, ampak radi tega, ker se brani plamenov.

Zapisali smo, da so toriji proti. Tudi to je treba razumeti narobe — namreč tako, da so toriji v tem slučaju takozvani "delavski prijatelji", na primer pennsylvanski guvernator Earle. Film "Španija v plamenih" je v svoji državi prepovedal, češ, da je komunistična propaganda. Slučaj se je zgodil v državi Ohio.

Governor Earle je aspirant za službo predsednika Zed. držav. Mnogi takozvani napredni unijški voditelji so v lanski volilni kampanji agitirali zanj v njegovi kandidaturi za guvernatorja zgolj zato, da mu čez štiri leta pomagajo do predsedniške službe. S svojim cenzorskim nastopom proti filmu "Španija v plamenih" pa je pokazal, da je on jako zanesljiv zaščitnik kapitalizma. "Španija v plamenih" ni drugače kakor komunistična propaganda vlade, ki jo tvorijo komunisti, sindikalisti in anarhisti... je dejal Earle.

Niti Mussolini ne bi mogel napraviti bolj fašistične izjave.

Monarhistični cirkus v Londonu

Dne 12. maja bodo v Londonu kronali novega kralja. Imenuje se George VI. in tron je prevzel nedavno, ko je odstopil njegov brat Edward zaradi ljubavnih odnosov z razporočeno ameriško plebejko, ali karkoli drugega je bilo vzrok.

Kronanje angleškega kralja je draga stvar. V tem oziru ne pozna nobena dežela večjega pompa. Ampak tudi dohodki, ki jih prinese ta ceremonijalnost, bodo baje veliki. Tisoče bogatih brezdelnih radovednežev iz Zed. držav bo šlo one dni v London razkazovati svoje pavovo perje in razmetavati svoj denar, ki se ga drže srage ameriških delavcev. Najcenejši sedeži so po \$39.00.

Anglija se smatra za moderno in najbolj demokratično deželo. Ampak njene dvorne svečanosti so najbolj razkošne, izražajo sistem imperializma kot nikjer drugje, in najbolj nepotrebne. Če je angleški kralj res samo figura, čemu potem ves ta rom-pom-pom? Toriji pravijo, da je kralj potreben luksusa, ker drži angleške kolonije in dominijone skupaj z Anglijo. Delavska stranka menda v to molče verjame, kajti le redkokdaj se oglasi proti temu ostanku preteklosti kak njen poslanec. In kadar se, je navadno iz najradikalnejših vrst angleškega delavskega gibanja.

Ameriški toriji za "ustavo" in "svobodo"

Ameriški "ekonomski rojalisti" so silno razkačeni radi Rooseveltovega predloga za zvišanje števila članov vrhovnega sodišča in penzioniranje sodnikov, ki so stari 70 let in več. Pravijo: "Ustava je v nevarnosti!"

"Dragocene ameriške svobode — svoboda govora, tiska, zborovanja in vere je v nevarnosti. Vse življenje bo 'regimentirano', kakor pod Stalinom, Mussolinijem in Hitlerjem!"

Rooseveltov predlog glede vrhovnega sodišča ni praktičen, ne idealen. On lahko sodni tribunal napolni s svojimi pristaši, ki bi nekaj časa odločevali o veljavnosti ali neveljavnosti zakonov po njegovi volji. Ampak to je le začasna rešitev.

"Ekonomski rojalisti" torej niso v strahu za "nedotakljivost" vrhovnega sodišča, ampak za privilegij nemotenega izkoriščanja, ki so ga doslej branila sodišča povsod v tej deželi od najnižjega, pa do vrhovnega tribunala.

Ustava jim "jamči" nedotakljivost privatne svojine. Ustava mora biti tolmačena v tem duhu (brantive izkoriščanja) tudi v bodoče. Drugače — lahko nastane "civilna vojna"! To se pravi, izkoriščevalci so pripravljene s svojimi mogočnimi propagandističnimi aparati nahujskati neuke množice, da se bi podale v boj zanje, odnosno za fašizem, kakor si ga finančni in industrialni mogotci te dežele že danes umišljajo in ga bodo poskušali uveljaviti rajše kakor pa da se bi predali "kontrolni novopečenih industrialnih unij". Bitka je torej v teku in ne bo končana kot kaka tiha maša.

V zvezi proti "komunizmu" (za fašizem) so Hitler, Mussolini, papež, general Franco, japonski militaristi, finančni magnati in kandidati za fašistične diktatorje v tistih deželah, ki so zdaj še demokratične. To je družba, kakršne se je treba delavcem varovati, če nočejo zagaziti v nesrečo.

Najbolj lena reč na svetu je tak človek, ki pravi, da več ve kot pa kar časopisi pišejo. Na take čudne stavke nalete posebno agitatorji delavskih listov.

Delavci bi lahko imeli dve najvažnejši sredstvi v svoji oblasti: zakonodajo in časopise. Dokler ne bodo imeli časopisa, tudi zbornice ne postanejo njihove.

Svetovna ofenziva proti "komunizmu" je v resnici borba za fašizem in zrušenje vsakega delavskega gibanja.

PRETIRAVANJA, KI NE PRINAŠAJO NIKOMUR KORISTI

V zadnjem valu sedečih stavk se je zgodilo toliko pretiranih incidentov, da so postali ne le smejni, ampak v ikodo onim sedečim stavkam, ki so bile premišljeno začete in dobro organizirane. Na primer v slučaju v Jolietu, v katerima sta dobila "publiciteto" širom dežele dva v Ameriki rojena Slovencu. Pri enem, ki ima salun, so obedel pri baru pivci in v protest proti previsoki ceni piva pili samo vodo. Podraščeno je bilo na 10c vrček. Zahtevali so ga po 5c. Drugi je začel s sedečo stavko v svojem avtu v protest proti mest-

ni upravi, ker noče tlakovati ceste, katera vodi mimo njegovega doma. Na gornji sliki so revne družine v Stickejnyu — mala vas zapadno od Chicaga — ki so vsakemu načelniku Čehu Chas. Klucku zapretili, da bodo sedele na njegovem "porču", ako ne dobe pomoči. Stvar so hoteli "dramatizirati" v javnosti, pa so pozvali časniške fotografe, da slikajo njihovo "pretajo". Na sliki na desni je vaiki načelnik Kluck in v sredi pa vodja "stavkarjev". Glavna obrt v Stickejnyu so saluni z bordeli in igralnicami.

IZ URADA TAJNIŠTVA J. S. Z.

Vsota, ki jo zbiramo za pomoč španskim borcem je do zadnje sobote narasla na \$1.540.45.

Od tse smo poslali organizaciji Labor's Red Cross for Spain, katera zbira prispevke v Ameriki in katere blagajnik je David Dubinsky, predsednik International Ladies Garment Workers Union, do danes \$1,455.47. Stroškov s poštnino, tiskovinami itd. je bilo do zdaj okrog \$55.00. Ostala vsota bo poslana na zgoraj imenovano organizacijo v prihodnjih par dneh.

Vojna v Španiji se nadaljuje z vso furijo. Fašisti (nemški, italijanski in španski) napadajo s pomočjo tujske legije in mohamedanskih Murrov lojaliste brez prestanka, toda ti odbijajo napade vztrajno in uspešno. V nekaterih slučajih so pogнали in beg Mussolinijeve vojske. Doživeli so poraz, katera teroga poročevalci primerjajo italijanskemu porazu pri Kobaridu v zadnji svetovni vojni.

Ker se boji nadaljujejo, je umevno, da je pomoč lojalistom še vedno potrebna. V sled tega apeliramo na vse prijatelje svobode in demokracije, da nadaljujejo z zbiranjem prispevkov za španske borce. Po poročilu W. Schevenelsa, generalnega tajnika Internacionale strokovnih unij, je bilo do 8. januarja 1937 zbranega v obrambo španske republike osem milijonov sedemsto tisoč francoskih frankov. Pri zbiranju teh prispevkov so Zed. države na drugem mestu z vsoto dva milijona dvesto tisoč francoskih frankov.

Jugoslovanska socialistična zveza je doprinesla svoj del podpore temu gigantskemu boju za svobodo in demokracijo ter proti fašizmu, ki skuša zasužnjiti španski narod kot je zasužnjil Nemčijo in Italijo. Mi smo ponosni na vse, ki so prispevali v ta fond, pa bilo malo ali veliko. Stojmo i v naprej na braniku za svobodo španskega ljudstva, dokler ne porazi in uniči črne reakcije in fašizma.

Chas. Pogorelec, tajnik JSZ.

S. Zigman se podvrgel operaciji

Strabane, Pa.—Sodrug John Zigman, hišnik dvorane društva "Postojnska Jama" SNPJ, se je dne 25. marca podvrgel operaciji vsled vnetja slepiča. Odpeljali so ga v Canonsburg General Hospital. Mi vsi mu želimo, da čimprej okreva.

John Terčelj.

Anton Šubelj na Savinem koncertu

Chicago, Ill. — "To pa to! Šublja bi morali večkrat dobiti," pravijo ljudje, ki so brali, da bo nastopil na prihodnjem koncertu "Save" v nedeljo 18. aprila v dvorani Sokol Pilsen

ANTON SUBELJ

na So. Ashland Ave., nekaj korakov južno od 18. ceste.

"Sava" sama bo predvajala izboreni spored. Nastopi se par drugih glasbenih moči, nato pa Anton Šubelj. Torej bo to za malo vstopnino 50c spored, kakršni so na slovenskih prireditvah zelo redki.

Spored se prične izvajati popoldne ob 3. Potem pa bo prosta in plesna zabava, kar da vaši vstopnici dodatno vrednost. Če vstopnic še nimate, jih lahko dobite pri članih in članicah zbora ter kluba in v uradu "Proletarca".

Vabilo na plesno veselico v Strabanu

Strabane, Pa.—Klub št. 118 JSZ priredi v soboto 10. aprila plesno veselico v dvorani društva Postojnska Jama S. N. P. J., na kateri bodo igrali plesalcem hčerke s. Berganta iz Lisbon, O.

Člani našega kluba se udeležujejo vseh prireditev v našelbini in drugod v okolici, zato se nadejamo, da se te naše zabave udeleže vsi, ki so naklonjeni aktivnostim in ciljem, za kakršne deluje naš klub. Kar s prireditvami gmotno pridobimo, gre vse v korist stvarim, za katere klub deluje. Drugič, na naših prireditvah skušamo vedno ustvariti dobro razpoloženje, v katerem je nam mogoče dobiti nadaljnje članov in simpatičarjev. Torej na svidenje v soboto 10. aprila. — John Terčelj.

RAZNOTEROSTI

Bridgeport, O. — Redna seja našega kluba v nedeljo 21. marca je bila zelo živahna. Dobili smo zopet novega člana in članico, namreč Blaža Česnika in njegovo soprogo. Sklenili smo delovati za čimvečje razširjenje "Majskega Glasa", po prvem maju pa bomo podvzeli veliko agitacijo za "Proletarca". Dalje je bilo zaključeno, da bomo storili vse v svoji moči, da bo naša prvomajska proslava s programom čimboljše izpadla. Priredi klub št. 11, kot je bilo že poročano. Igral bo Louis Simončičev orkester iz Clevelanda, kar bo na tej prireditvi ena novost, v sporedu pa so delavske in zabavne točke. Za smeh bo vprizorjena zelo dobra angleška humoristična igra.

Razmotrivali smo tudi o konferenci JSZ in Prosvetne matice, ki se je vršila 28. marca v Moon Runu. Ker smo pa bili baš tiste dni vsi zaposleni v federaciji, v društvi in v klubu, pisec tega pa je poleg tega odšel na konvencijo soc. stranke v Chicagu, ni mogel iti nihče izmed nas na posej k pennsylvanskim sodrugom. Federacija SNPJ v tem okraju je imela zborovanje isto nedeljo. Pečala se je z vprašanji, ki pridejo pred prihodnjo konvencijo S. N. P. J.

Upam, da nam bodo sodrugi v Penni oprostili, ker nismo prišli na njihovo zborovanje. V bližnjem Wheelingu se je vršil velik shod jeklarskih delavcev pod avspicijo CIO. Navdušenje je bilo vsesplošno in je verjetno, da postane Ohio Valley mogočna unijška trdnjava. Ni čudno, da prodirajo, ako imajo povsod tako sposobne organizatorje, kakor je J. Cannon iz New Yorka, ki je govoril na tem shodu. On je star socialist. Dasi se o tem ni naravnost izrazil, je to dal navzočim razumeti, da ni demokrat, ne republikanec, ampak pristaš tistega političnega gibanja, ki deluje za ljudske koristi. Govoril je mirno v zlic navdušenemu poslanju, ki ga je bil deležen za svoja izvajanja. Množica navzočih je obljubila, da bo storila vse kar zmore za pridobitev mase tukajšnjih jeklarskih delavcev v unijo. Na shodu so bile tudi dobro zastopane žene delavcev in njihov hčere. Imajo neustrašeno voditeljico, ki je uposlana pri Wheeling Steel kompaniji.

"Kako da hodiš na vse te shode?" bi me morda kdo vprašal. Odgovoril bi mu: "Zato, da se kaj naučim." Če bi le doma sedel in bral kapitalistične liste, ne bi o delavskem gibanju nihesar razumel, ampak v gotovih momentih ali v stavkah le sledil temu ali one-

KOMENTARJI

Velika noč — praznik "odrešenja" — je minula. Človeštvo je še zmerom tam kjer je bilo. Za njegovo odrešenje je treba veliko več kakor pa smrti "sina človekovega" na križu.

Gladovna stavka rudarjev v Katowicah na Poljskem je svetovno javnost znova opozorila na obupne življenske razmere poljskega delavstva. Tisoč rudarjev je bilo pod zemljo osem dni in dva tisoč jih je bilo na vrhu. Mnoge so prinesli na površje nezavestne. Eden je umrl. Družba, ki jo kontrolira ameriški kapital, je na vladno posredovanje pristala v malenkostno zvišanje meзде.

Baptistični pastor Rev. Verdi Allen v Beech Grovu pri Indianapolisu je po naključju opazil v šolskih knjigah svoje občine razlage o razvoju sveta in življenja na njemu, ki se ne ujemajo s svetopisemskimi razlagami. "To je 'darwinizem,'" je rekel staršem, "ki ga moramo iztrebiti iz naših šol. Mi ne smemo dopustiti, da bi med našimi otroci širil kdorkoli Darwinovo teorijo, da se je človek razvil iz živalskega sveta, ali celo, da je opica človekov prednik. Mi verujemo in smo prepričani, da je ustvaril človeka Bog tako, kakor je pojasnjeno v svetem pismu."

Razhudei ljudje so nato izvolili deputacijo, ki je šla pred šolski odbor in protestirala, ker dovoljuje v šolskih knjigah pohujšljive, neresenične nauke. Če bi bili ljudje v Beech Grovu pametni, bi omenjenega "reverenda" poslali nazaj med opice. Morda bi se kaj naučil od njih, če se iz Darwinovih razlag ne more.

Volitve v društvi SNPJ za delegate na njeno prihodnjo konvencijo so v splošnem končane. Bilo je veliko kandidatur, veliko zamer, resignacij iz društvenih uradov, pa tudi nekaj odstopov. Tisoče članov ne bo na sejo do prihodnjih volitev za delegate. Pridejo le enkrat vsaka štiri leta.

V nekaterih društvi SNPJ je bilo pol ducata in tudi več kandidatov za delegate. Je pa

mu, ne da bi zapopadel, za kaj se pravzaprav gre. Če pa se za delavske akcije zanimaš, tedaj veš, čemu so podvzete, kakšni ljudje jih vodijo in kaj namevajo Nato o vsem tem lahko drugim pojasnuješ, in to je naloga vsakega socialista

Joseph Snoy

Klub št. 1 pošlje v Waukegan dva zastopnika in "Sava" enega

Chicago, Ill. — Na seji kluba št. 1 prošli petek sta bila izvoljena za delegata na waukegansko konferenco JSZ in Prosvetne matice Fred A. Vinder in Joseph Turpin. Slednji bo zaeno zastopal angleški odsek kluba (Social Study Club). "Sava", ki je klubov pevski odsek, izvoli svojega delegata.

Zadnje seje našega kluba se je udeležil tudi Joseph Snoy iz Bridgeporta, O., ki je prišel v Chicagu kot delegat svojega okraja na izredno konvencijo socialistične stranke.

Tajnik Justin Zajc je poročal, da znaša prebitke klubove prireditve meseca februarja dozdaj kakih \$50. Precej vstopnic je še neporavnanih. Dohodki kluba meseca januarja so znašali \$413.62, prenoša iz prejšnjega meseca je bilo \$333.73, skupaj \$747.35. Stroškov je bilo v februarju \$415.48. V blagajni koncem februarja je bilo 331.87.

Dramski odsek je poročal, da je osnutek sporeda za klubovo prvomajsko slavo dogotovljen in več točk že pripravljenih. Ta prireditve bo v soboto 1. maja v dvorani SNPJ. Prične se po 7. uri zvečer. Program vključuje dramske skice, glasbene točke, deklamacije in govore. Po končanem sporedu bo plesna zabava v spodnji

v nji tudi eno društvo, kjer ni hotel nihče kandidirati. Torej prava bela vrana. — K.

Zveza motornih transportacijskih družb v Chicagu je priredila počastni banket voditelju unije prevoznikov. On in ravnatelj so govorili o slozi in kooperaciji med družbami in unijo in izmenjavali čestitke. To ni dobro za unijo. Kajti kadar hvalijo njenega voditelja ali voditelje ravnatelj družb, je z unijo nekaj narobe.

Grki so dne 25. marca praznovali po vsem svetu 116. obletnico osvoboditve svoje države. Tudi v Chicagu so priredili veliko slavnje in povabili vplivne politike, ki so govorili o "svobodni" Grčiji in veličini njenega naroda. Diktature, ki vlada danes Grčijo, niso omejniali, dasi je zatrla vse pokrete, ki so bili res za svobodo in demokracijo.

Musolinijev poslanik v Londonu je dejal, da se ne vrne iz Španije noben italijanski vojak, dokler ne bo civilna vojna končana. Morda. Ampak precej tisoč Italijanov ostane v Španiji tudi po porazu ali zmagi generala Franca. Pokosile so jih strojnice lojalistov.

V provinci Honan na Kitajskem je umrlo več tisoč prebivalcev vsled glada, ker jim je lansko setev uničila suša. Gladna množica napada trgovine in poslano je bilo vojaštvo, da protektira trgovine. V Yungčuanu so sestradani kmetje — 800 po številu — udri v skladišče riža. Vojski so jih pregnali s strojnimi. Mnogi kmetje so obležali, njih kri pa se je razlivala po rižu. Skladišče je bilo rešeno.

V New Yorku je okrog 300.000 ljudi v vladnih službah, ki so lani zaslužili nad \$700.000.000, vzlic temu pa ni bilo treba nikomur izmed njih plačati ne federalnega ne državnega dohodninskega davka, ker zakon vladne uslužbenca, od guvernatorja navzdol, oprošča davčne dolžnosti. Izposlovali so si to prednost politični veljaki, ki ne prezro nihesar, kar bi bilo v korist njihovim žepom.

Vstopnina bo 35c s posebnimi koncesijskimi tiketi in 40c pri blagajni. Odborniki "Save" so poročali o pripravah za prihodnji koncert "Save", ki bo v nedeljo 18. aprila v dvorani Sokol Pilsen na So. Ashland Avenue blizu 18. ceste.

Vstopnice v naprej, ki jih prodajajo člani in članice, so po 50c. Anton Garden, Joseph Snoy in Chas. Pogorelec so na kratko poročali o konvenciji soc. stranke, ki se je pričela isti dan in so se je udeležili kot delegati.

Anton Garden in Fr. Zaitz sta poročala o okrajni organizaciji in njenih aktivnostih in težkočah. Kristina Turpin je poročala o delu klubovega mladinskega odseka "Red Falcons" in Joseph Turpin o seji Social Study Cluba.

Po končanem dnevnem redu je predaval Anton Garden o "moskovskih procesih". Ker je bila ura že pozna, je bilo za diskuzijo le malo časa. Govoril je za Gardnom samo še Joško Oven, nakar je bilo na predlog Franka Alesha sklenjeno, da se z diskuzijo o tem predmetu nadaljuje na prihodnji seji.

Seji in tekomi predavanja je predsedoval Filip Godina.

Angela Zaitz, zapisnikarica.

Zimske počitnice pri kraju

Ni ga skoro ameriškega "politika", ki ne bi prezimoval nekaj tednov ali mesecev v Floridi. Plačajo jim te proste počitnice tisti ljudje, katerim jih oni ne privoščijo niti en teden v poletju.

VALERIJAN PIDMOGYLNYJ:

"MESTO" ROMAN

Poslovenil za "Proletarca" TONE SELISKAR

(Nadaljevanje.)

— No, podobno se si ogledovali! je mračno zamrmral Stepan.

Hodil je mimo izložb, ne da bi se ustavljal in je videl v blesku električnih luči svilo, ki je padala z vrha navzdol v nežnih gubah vsa spreminjajoča se, videl je na steklenih poličkah zlato in drago kamenje, druge zopet piramide dišečega mila in prikupne steklene dišave, množico cigaret, tobaka, pip in ustnikov. Malomarno in zaničevalno si je vse to ogledoval. Med steklom in ogledali so se nenehoma vžigale in ugašale luči vseh barv in kristalni lestenci so se razsvetlivali v prelestno svetlobo. Vse to bi moral odnesti v vasi. Tam tega primanjkuje. O, nenastno mesto!

Knjižno komaj da je še spoznal. Ali je mogoče, da so te knjige prav tiste, ki so mu tako ljube in drage? Čemu jih razstavlja v izložbe pred očmi te nespametne množice? Ali so zmorni ti pogledi prodreti v globino teh knjig, v svetleče teh misli, ki naj preobrazijo človeštvo? Saj nimajo pravice! Zdaj, ko je opazoval blaziranost te ulice se mu je zamislilo to z nevednimi pogledi oskrunjeno bogastvo. To je vendar dozorelo žito, ki ne sme ležati na ulici!

— Pa je na prodaj, zato je tu! je pomislil.

In se je tako pogreznil v svoje misli, da se mu je zdel ves ta ulični hrup še mnogo bolj divji. V tem trenutku, kakor da se mu posmehuje in kakor da mu že v naprej grozi, upreti se kdaj vsemu temu. Jutri pa se bo vsa ta množica razlila v šole, v urade, vsi ti ljudje imajo najrazličnejše opravke, velike in majhne, on pa bo spet povsod našel zaklenjena vrata, kjerkoli bo potrkal.

— Prekleti zajedalci!

Na ovinku Sverdljeve ulice, ga je spet zajela množica. Za hip je obstal in pogledal po ravni vzpetini, po kateri je vozila električna. Tamkaj, na koncu proge, pa kakor da je zavezalo zatišje, nenaden pristan, kjer se je množica pršila v posamezne pešce in zamirala v molku. S pogledom je šel za električno, ki je nestala nekje na hribu, katerega je skozi temo le slutil in v tej sinji svetlobi uličnih svetilk in sredi teh negibnih hiš je nankrat začutil vsa prelestno lepoto mesta. Smele črte ulic, potegnjene vse v določeno smer, mogočen vzpon tlakovane ceste iskrene se pod udarci kopit — vse to mu je zdaj odkrilo neko novo, njemu še neznanu surovo skladnost. Stepan pa je sovražil mesto.

Pohajkujoč tako mimo vabljivih vrat gostiln iz katerih je hrumela pijana muzika in mimo oken, za katerimi so strastno igrali, nekdo igra ter mimo restavracije, ki je imela za izvesek krokodiljo glavo, je prešel Okrvink, potem pa je počasi šepal po Hreščatcu med trgov Kominterne in Ulico revolucije, kjer so se samotna dekleta dolgočasila pod balkoni. Zadaž za njim je še vedno hrumel Hreščati Jar, na desni nekje je na nekem vrtu igrala godba, levo pa so migotale človeške sence na Vladimírski gori. Tudi električna je le tu nekako bolj tiho švisnila mimo njega.

Zdaj je prvič ta večer odtrgal pogled od vsega tega in se ozri na nebo. Prevzel ga je čuden drget, ko je zagledal lunin krajec sredi zvezd. Ta krajec, ki se je blestel tudi nad vasio! Tihi tovariši njegovega detinjstva in njegovih sanj, ki je bil zdaj prav tako molčeč kakor on sam — kmetski popotnik mu je zdajčej pogasil tisto zlobno občutje, ki mu ga je dala ulica. Ne mesta sovražiti — ampak pridobiti si ga! Poprej str — je zdaj že smelo gledal v brezmejno bodočnost. Na tisoče njemu enakih deželanov prihaja v mesto, životarijo po brlogih, hlevih, zavetiščih — toda delajo in se učijo, neopazno se grizejo v ta gnili temelji njegov, da ga zrušijo in zgrade novega in večnega. Na tisoče Levkov, Stepanov in Vasiljev oblegata z gnezda dobičarske gospode, davijo jo in uničujejo. V mesto je pričela pritakati sveža kri, ki bo prerodila njegov srž in obliko. In zmagalni bodo. Ko se bo mesto pobratilo z vasio in vas z mestom — da, v ta čudež bodočnosti je trdno veroval. — Živo so stale sanje pred njim, živo se je zavedal, da je v tej veliki

borbi on sam borec, da je le zato prišel semkaj po znanje in vedo. V njem je vsa rodovitnost črne prsti, vso svojo strast je zajemal iz mogočnih vetrov silne stepe, ki so mu prepevali ob rojstvu. Spjal se je s svojimi sanjami, ki so ga kar dvigale, z njimi je uničeval vse naokoli kakor z ognjenim mečem in ko je hodil navzdol na Nižnji val, se je njegov duh dvigal vse višje in višje pod trepetajoče zvezde.

V.

Mesto je kaj zamotana zadeva. Na oko se tu vse naglo in spretno giblje, da je življenje v njem kakor izvir, ki bliskovito utripa, v srcu — v mračnih uradih pa se giblje počasni, vse je prepleteno s tisočeri pravili in odredbami. Četudi je poskušal vse to upravičevati, ga je vendar le ta papirnati red ob vsakem koraku bil v obraz. Ko je imel tako že grenke izkušnje za seboj, se je napovedana dne javil že dve uri pred izpitom v šoli, trdno prepričan da bo ta stvar danes le koenečno rešena in da bo za danes lahko obiskal Nadijko s študentovskim znakom. Včerajšnja doživljaja so mu nekako zastrla to drago obličje. Ko se je snoči vrnil domov, je še dolgo v noč posedal, kadil in razmišljal o mestu, o življenju v njem, o svoji usodi in svojih načrtih. Zjutraj pa se je prebudil spet ves veder, poln mladosti, ki ga je držala kakor rešilni pas na površju, da ga ni pogotil dvom, ki ga je pričel naskakovati. Svoje okolice se je že malce privadil. Smelo je poprosil za vedro, tako da se je lahko umival ob vsakem času. Spomin na Nadijko pa mu je spet izpolnil razpoloženje z nekim toplim, skrbnim čustvom.

— Da bi le hitro minil izpit! je veselo pomislil.

Ker si je z neko nepremagljivo silo nenehoma razčlenjeval misli in dejanja, si je zdaj čisto prijateljsko prašil vest za večerajšnje jezo in neumestne slutnje. Prigovarjal si je, da so sanje glupost, da je treba delati, vedno vse ovire zmagovati ter zgnesti vse svoje sile spet na naslednjo točko. Zdaj je na vrsti šola. Zdaj mora iti tja in ne sme se trpiti s sanjami, pa četudi so še tako lepe. Da, izpit — to je prva zapreka. Če to preskoči, bo na konju. Odpravil se je tjakaj kakor pravcati vojščak na vojno. Prav zato pa, ker je bil oboževan in pripravljen z enim samim naskokom zavzeti ves izpit, ga je neprijetno zadela vest, da bo vse to trajalo kar dva dni. Danes bodo pisali, jutri pa bodo na vrsti vprašanja. Objava, ki je v kratkih vrsticah to zadevo pojasnjevala, ni mogla zadržati njegove mladeniške neučakanosti. Toda moral se je pokoriti.

Sedel je na okno, da bi kadil — tobak je verno spremljal vsako njegovo skrb — toda na nasprotni steni je bil pritrtjen napis: Kaditi zabranjeno! Še to povrh! Tako je dve uri presedal in se dolgočasil. Ravnodušno je opazoval sovrstnike, ki bodo morda njegovi tovariši in zopet je pričel razmišljati o sebi. Slutil je, da se v njem nekaj preobraža. Ni še opazil, da se vžiga v njem nov plamen, tako občutljiv, da zatrepeče ob vsakem novem zunanjem pojavu. Zjutraj je bil vesel, zdaj pa se ga je spet lotevala potrtost, ki je na noben način ni mogel prepoditi. Saj ni bil utrujen od dela, niti ga ni doletela nobena nezgodna ta čas. Mar si ni prav sam še pred dvema urama zatrjeval, da mora biti vztrajen? Zaskrbele so ga te nenadne, nenavadne izpremembe razpoloženja. Postal mu je razumljivo, da se vse njegovo dosedanje življenje na vasi, kjer so bili vsi pojavi vsakdanjosti enostavni in zgolj življenjski, nikakor ne more primerjati z življenjem v mestu.

(Dalje prihodnjic.)

"MAJSKI GLAS" je revija delavcev za delavce. Razširite jo, da jo bodo čitali vsi, ki razumejo naš jezik.

PREISKAVE MALO POMAGAJO

Po vsaki nesreči ali katastrofi se začno preiskave, da doženejo vzroke. Na gornji sliki je komisija, ki je imela nalogo dognati vzroke razstrelbe v veliki joli v New Londonu, v Texasu, v kateri je izgubilo življenje blizu 500 otrok. Bilo bi kajpada pametnejše varovati se takih vzrokov v naprej, da se bi nesreče preprečilo, namesto da se jih le preiskuje.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

Newburgh, O. — Naš agilni zastopnik Joseph Lever skrbi, da je ta naselbina v tej koloni pogosto zastopana. Zadnji teden je poslal 4 naročnine in naročilo za 50 izvodov Majskega Glasa za klub št. 23 J. S. Z.

Barberton, O. — Mike Kopač je prevzel zastopništvo Proletarca šele nedavno. Začel je takoj agitirati in rezultat je 10 naročnin. Potrudi se bo, da se ta list v tej naselbini zopet razširi kot je bil nekdanj. Napredni sloj v Barbertonu je bil nekoč res živahen. Imel je bil nekak socialistični klub in Proletarac ter druge naše publikacije so zahajale mednje v mnogo več izvodih kakor danes. Toda kar se je zamudilo v zadnjih par letih, se lahko popravi, ako se hočejo zavzeti za to vsi naši napredni rojaki.

Fontana, Calif. Anton Blasič je zadnji teden poslal tri naročnine ter naročil 25 izvodov Majskega Glasa za društvo št. 569 SNPJ. Pravi, da so naši rojaki utrpeli občutno škodo radi mraza, ki je pred tedni zajel to dolino.

Strabane, Pa. — Naš agilni zastopnik Jacob Pavčič je še vedno v akciji. Zadnji teden je poslal 13 naročnin. Piše, da to še ni vse, kajti naši po zapadni Penni pravijo, da je treba Proletarca razširiti kot se ni bil nikoli prej. Hočejo tudi, da začne spet izhajati na 8. strani. Vse te sodruge in somišljenike zagotavljamo, da se bo to zgodilo, ko hitro mogoče; potrebno je dobiti vsaj 500 novih naročnikov, pa bo list povečan.

Johnstown, Pa. Tudi Johnstown noče zaostajati za zap. Penno. Za to skrbje naši sodruzi Podboj, Vidrih, Langerholec in Johnny Rak. Vidrih in Podboj sta nabrala za Majske Glas čedno štivilo oglasov. Prvi je poslal tudi 2 naročnini in Langerholec 4, med njimi 2 novi in naročil za enkrat 25 izvodov Majskega Glasa. Ako ga bo več potreboval, ga naroči pozneje.

Thomas, W. Va. — Od tu je poslal eno novo naročnino naš somišljenik L. Werdinek.

Gowanda, N. Y. John Matkovich je sporočil, naj mu takoj pošljemo imenik naročnikov, ker ima namen obiskati vse, ki imajo naročnino pošteeno. Poslal je tudi dve naročnini.

Cleveland, O. Nekdanji "večni popotnik" širom Amerike, sedaj še samo v "metropoli", Tone Jankovich, se je zadnjič name malo razhudil, toda kot dober sodrug je na vse to kmalu pozabil in v zadnjem pismu poslal 21 naročnin. Pravi, da se v kratkem spet oglasi, ker hoče naš imenik v Clevelandu malo "počistiti", da bo vsebo-

IZ KANSASA

Evo "debelo" novico! Pivo v Kansasu je dovoljeno! Tako je z debelimi črkami zapisano te dni v naših lokalnih časopisih. Stvar je ta: Poleg vseh drugih skrbi imamo mi v Kansasu še eno več kot v po drugih krajih, namreč večni boj s suhači. Ne le da nam ne privošči "silce ta kratkega", tudi kozarec hladnega ječmenovca ne. Sicer je že minulo precej let od kar smo si kansaški majnarji lahko privoščili "kaj boljšega", ko smo bili stalno zaposleni. Toda je že tako, da se človek precej boljše počuti ko vidi odprt salun, če tudi finančna stran ne dopušča vstop. Misli si, morda pa le še pride čas ko bo zopet kvoder na razpolago. Sicer salun ni dosti vreden če ni kvodra, ampak tudi obratno je res. Kaj ti če kvoder, če pa nimaš prilike, "pošteno" poživeti telo in si privezati dušo? Da ne postane to filozofiranje preveč neslono, torej k stvari: Odkar je bila odpravljena narodna prohibicija, se je polagoma pričelo tudi v Kansas uvažati pivo. Suhači so takoj napovedali hud boj tudi nedolžnemu "tridva" pivu. Pri zadnjih volitvah so napeli vse sile, da dobe pod kontrolo novoizvoljeno državno legislaturo. In res so dobili na svojo stran spodnjo zbornico, da je glasovala s 84 proti 32 glasovi, da se prepove v Kansasu vsaka pijača, ki ima le del enega odstotka alkohola. Manj hinavski pa je bil senat, ki je glasoval za večino, da se pivo dovoli. Po par mesečnem odprtem boju in zakulisnem mešetarenju, je te dni prišlo do kompromisa, da se pivo "tri-dva" dovoli, seveda s strogo regulacijo.

Vi, drugod se nam sicer posmehujete zaradi našega navdušenja nad to "zmago". Ampak, uživite se v naš položaj: na naših piknikih smo prejšnja "suha" leta prodali in "konzumirali" po dvestaj galonov "takratkega". Trezen se pa ne spodobi biti na pikniku. Že "članska dolžnost" zahteva, da se človek "žrtvuje" v korist društvene blaginje. Sedaj si pa predstavljajte našo kansaško, poletno, neznosno vročino, s 110 v senci, zraven pa vleči "takratkega", ki je tudi bil "domač produkt". K posodi z namako namreč, ki se je navadno nahajala — zaradi varnosti pred oblastnimi volnami — proč od hiše, kje v koruznem polju, se je večkrat pripilazila žejna klopotcača, in je po nesreči zdrknila v namako. Ali boš zaradi tega to proč zlij? Ne pri nas v Kansasu! Preveč trda nam gre za tako robo. Nič čudnega torej, da smo pošteno "švicali" na piknikih, ko smo v najhujši vročini pili tako "ognjeno vodo". Je bila pač podobna tisti tekočini, s katero je zamorski pridigar strašil svoje ovčice, rekoč: "Predstavljajte si raztopljeno železo, ki teče v topilnici iz stopljene rude. Ampak to je navadni hladilni "ice cream" proti tistem kar vam bo peklenšček vlivl v grlo, ako se ne poboljšate."

"Tri-dva" res spada še bolj v "prvi razred", toda že to bo veliko pomagalo, da bodo naši društveni pikniki bolj "hladni", zdravi in "civilizirani". Ampak da ne bomo "zlorabljali" te dobrote, ki jo je nam naklonila legislatura, je sprejela še zakon za strogo kontrolo. V glavnem so sledeče določbe: Točen ob nedeljah je prepovedano (bo zopet treba trkati na zadnja vrata), od polnoči do šestih zjutraj in na volilni dan. Licenca stane od 25 do 100 dolarjev letno. Natančna svota je odvisna od o-krajnih komisarjev. Prosilec za licenco mora biti ameriški državljan, 21 let star, nezakonski zaradi kršitve federalnih ali državnih določb glede opojnih pijač, nezakonski zaradi pijanosti ali da ni vozil avto v pijanosti. Bivati mora eno leto v državi in šest mesecev v okraju. Biti mora "dobrega" značaja in ugleda ter "moralno nepokvarjen".

Tako vidite. Pijačo, nad katero se vi zmrdujete, smo mi v Kansasu resno in slovesno upe-

ljali. Ampak ne pozabite! "Tri-dva" je že zdaj bolj "za uradne" osebe. "Pošten" človek večinoma povsod dobi pivo z višjo "številko".

Kronikar.

Prispevki za španske borbe

IX. IZKAZ

Frankfort, Heights, Ill. — Frank Jesh \$1.00.

St. Louis, Mo. Dr. št. 107 SNPJ \$2; po 50c: Miss Kozel, Peter Durjavich in Anton Petrovich; po 25c: Miss Furlan, Louis Furlan, Ana Semajer, Florjancich, Martin Gialusi, Miss Speck, John Franko, Frank Zvanut, Frank Yartz, Mollie Lash, Rudolf Slaker, Liberat Jurcic, Frank Kodelja in Joe Barut; Neimenovan 20c; po 15c: Frank Cepak, Medved, Tony Derganc ml. in Tony Cornell; po 10c: Miss Trost, Miss Franko, Miss Sletar, Frank W. Furlan in Joe Tencich; Golobich 5c, skupaj \$8.50. (Poslala Theresa Speck.)

So. Chicago, Ill. Po \$1: Steve Malnarich, Max Marolt, Robert Mikach, John Ivancich, F. Dudek in Russell; Theodore Schoeffel 50c; po 25c: Joe Zumpf, Frank Praskos, John Kwiatkowski in Frank Kosich, skupaj \$7.50. (Poslala Max Marolt.)

Chicago, Ill. Dr. št. 102 SNPJ \$5, nabrano na maskaradni veselici 50c, skupaj \$5.50. (Poslala Mary Sifrar.)

Gallup, N. Mex. Julia Novak \$2; po \$1: Mary Marinshek, Jennie Marinshek in Mary Pardich; Frank Hren 50c, skupaj \$5.50. (Poslala Jennie Marinshek.)

Milwaukee, Wis. Dr. št. 747 SNPJ \$5.00. (Poslala Louis Ambrozich.)

Burgettstown, Pa. John Pirih \$1; po 50c: Anton Jeram, Joseph Krmel, Martin Klementič; po 25c: Frank Tavčar, John Saje, Harry Povh, John Leskovec, Frank Lavrič, Louis Trušnovič, Frank Korosec in Jacob Leskovec; Frank Delovšek 10c in Joseph Jelovič 5c, skupaj \$4.65. (Poslala Anton Jeram.)

Chicago, Ill. Frank Sodnik \$2.00.

Mountain Park, Alta, Canada. Po \$1: Ivanka Krznarič, G. Sekula, Vaso Nedimovih, John Varadi, Vinko Rogich in Dragan Radkovic, skupaj \$6.00. (Poslala Matt Radnich.)

La Salle, Ill. Mary Skof 50c; po 25c: Josephine Horzen, Anton Homan, Anton Omahan, Joseph Novak, John Strell in Frank Karun; po 10c: Andrew Derganc in John Podbregar, skupaj \$2.20. (Nabrala Frank Udvanec in Frank Karun.)

Cleveland, O. Andy Bozich \$2; Joe Maslo \$1, skupaj \$3.00. (Poslala Anton Skopin.)

Los Angeles, Calif. Blaž Mesouri \$2.00.

Braddock, Pa. Croatian-Slovene Club \$2; po 25c: M. Brezarič, Peter Bender in M. F. Brezarič; po 10c: George Britvac, Nick Volovich, Anthony Rednak, John Baraga, Frank Kirincich, Louis Bradica in N. Tomasic, skupaj \$3.45. (Poslala Anton Rednak.)

Milwaukee, Wis. John Dolinar \$1; po 50c: Leo Sushnik, Louis Ivanetič, Leo Zayber, John Roje, Frank Ferjan, Mary Starich, F. Piazzotta, Lorence Bratanič, Andrew Evnich, Val. Medie, Anton Ban in Leonard Alperner; po 25c: Louis Jenko, Frank Kolenc, Rose Jenko, Steve Bozich, Jos. Ambrose, John Zajec, Frank Zajec, Joe Ivanetič, Frank Obluck, Frank Zamlan, Joseph Homar; Joe Kolenitz 10c, skupaj \$9.85. (Nabrala Leo Sushnik in Joseph Radel.)

Cleveland, O. Joseph Lever 50c; po 25c: F. Gustinčič, John Sankovskiy, Morris Goldstein; po 10c: Nick Govadich in Nick Brachich, skupaj \$1.45. (Poslala Joseph Lever.)

Chicago, Ill. Poverjenstvo JRZ \$200.00.

No. Chicago, Ill. Mary Spacapan \$1.05; po \$1.00: Frank Pezdin st., L. Musich in Frances Cihva; Mary Debelak 75c; po 50c: Helen Jerab, Joe Leben, Valentin Kobal; po 35c: Frances Smrtnik in Mary Sluga; Mary Lukancich 25c, skupaj \$7.25. (Poslala Mary Spacapan.)

Schumacher, Ont., Canada. M. Medak \$2; po \$1: V. Legac, Sem J., Marija Molek, G. Gokjović, Dray, Pupich, John Kaps, L. Matejčić, J. Stanich, Vinko Grenko, K. Sajovic, Rudolph Ozanich, T. Polancich, V. Tolensik in S. Ijubič; S. Valentich 75c; po 50c: F. R. V., J. Jacovič, M. B., G. Subarič, T. Sebelje, R. Geršich, V. Molly, T. Grenko, S. Farkaš, N. Valentich M. Spelich, J. K.; po 25c: G. K. W., F. Basar, P. Rogina, Z. Tadej, T. Stipan in M. A., skupaj \$24.40. (Poslala S. Valentich.)

Skupaj v tem izkazu \$299.25, prejšnji izkaz \$1,241.20, skupaj \$1,540.45.

Čitajte "Proletarca" in priporočite, da to store tudi drugi.

VAŠE DRUŠTVO

Koliko je vredno vaše društvo, ustanova, zbor, klub ali dom? Da-li zasluži, da tudi širša javnost izve zašaj potom "Narodnega Adresarja", ki bo imel v seznamu kakih 6,000 raznih organizacij? Ako čast vaše organizacije toliko zasluži, pošljite takoj (1) njeno ime, (2) kje in kdaj obdržuje svoje seje, (3) imena predsednika, tajnika in blaginjskega in (4) društveno addresso "NARODNEMU ADRESARJU", 156 Fifth Ave., New York City. (Podatkov glede podružnic naših jednot in zvez vam ni treba poslati.)

OGLAŠAJTE

V

PROLETARCU

OGLAŠAJTE

JUGOSLOVANSKA SOCIALISTIČNA ZVEZA PRIDRUŽENA SOCIALISTIČNI STRANKI

Naslov: JUGOSLAV FEDERATION, S. P. 2301 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

Eksekutiva Socialistične Stranke:

Devere Allen, Connecticut; Ralph Bigony, Penna; Albert S. Coolidge, Massachusetts; Franz Daniel, Louisiana; Max Nelson, New York; David H. H. Felix, Penna; Powers Haggood, Massachusetts; Daniel W. Hoan, Wisconsin; Maynard C. Krueger, Illinois; Max Raskin, Wisconsin; Norman Thomas, New York.

Eksekutivni tajnik: Roy E. Burt.

Glavni urad: 549 W. Randolph St., Chicago, Ill.

Tajništvo J. S. Z.:

Tajnik: Charles Pogorelec, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Eksekutiva J. S. Z.:

Peter Kokotovich, Frank Alesh, George Maslach, Joško Oven, Donald J. Lotrich, Frank Udovitch, Frank Zaitz.

Nadzorni Odbor J. S. Z.:

Michael Chavich, Justin Zajc, Anton Garden.

Prosvetni Odssek J. S. Z.:

Peter Bernik, Louis Beniger, Charles Pogorelec, tajnik.

Nadzorni Odbor Slov. Sekcije J. S. Z.:

Vinko Ločnikar, John Hujan, Angela Zaitz.

"Proletarec"

glasilo in last slovenske sekcije JSZ.

UPRAVNI ODBOR PROLETARCA: Anton Garden, predsednik; Joško Oven, podpredsednik; Frank Alesh, tajnik; Frank Udovitch, blagajnik; Vinko Ločnikar, Donald J. Lotrich, Joseph Turpin, nadzorni odbor.

Urednik: Frank Zaitz. Upravnik: Chas. Pogorelec.

IMENIK KLUBOV:

ILLINOIS

Št. 1, CHICAGO.—Tajnik-blagažnik Justin Zajc, 3039 S. Millard Ave. Organizator Frank Alesh. Zapisničarica Angela Zaitz.—Zboruje vsaki četrti petek v mesecu ob 8. zvečer v Slov. del. centru.

Št. 3, OGLESBY.—Tajnik-blagažnik Anton Udovitch, RFD 3, La Salle, Ill. Organizator Louis Višnikar. Zapisničarica Christina Nadvešnik. Seje vsaki 3. četrtek v mesecu ob 7. zvečer na domu tajnika.

Št. 4, LA SALLE.—Tajnik-blagažnik Frank Karus, 1569 Sobieski St. Organizator Andy Derganc. Zapisničar Joe Novak. Seja 3. sredo v mesecu v Slov. nar. domu.

Št. 16, CHICAGO.—Tajnik-blagažnik Frank Benčina, 1150 W. Grand Ave. Organizator Frances Swolzak. Zapisničar Louis Volk. Seje vsako 2. nedeljo v mesecu ob 9:30 dop. na 2250 Clybourn Ave.

Št. 20, CHICAGO.—Tajnik-blagažnik John Laulich, 2250 Clybourn Ave. Organizator Božo Stojanovich. Zapisničar Geo Maslach. Zboruje 1. nedeljo v mesecu ob 10. dop. v svojih prostorih, 2250 Clybourn Ave.

Št. 45, WAUKEGAN.—Tajnik-blagažnik Jacob Meese, 1037 Adams St., N. Chicago. Zapisničar Rudolph Skala. Organizator Frances Zakovšek. Seje vsako tretjo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v Slov. nar. domu.

Št. 47, SPRINGFIELD.—Tajnik-blagažnik Joseph Orca, 1841 S. 15th St. Organizator Louis Aidich. Zapisničar Julia Krmelj. Seje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 3. popoldne v Slov. nar. domu.

Št. 224, PULLMAN.—Tajnik-blagažnik Peter Verhovnik, 10138 Wentworth Ave., Chicago, Ill. Organizator za Pullman Jos. Hrovat, za So. Chicago, Steve Malnarich. Zapisničar Max Marolt. Seje tretjo soboto v mesecu ob 8. zvečer na 9637 Ewing Ave., So. Chicago.

INDIANA

Št. 41, CLINTON.—Tajnik-blagažnik Ignac Spendal, 560 N. 11th St., Clinton, Ind. Organizator Bartol Oblak. Zapisničar John Škof. Seje zadnjo nedeljo v mesecu.

KANSAS

Št. 21, ARMA.—Tajnik-blagažnik Anton Shular, Box 27, Zapisničar Jörn Pečar. Organizator Anna Bratkovich. Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. pop., vsakokrat v drugi naselbini.

MICHIGAN

Št. 114, DETROIT.—Tajnik-blagažnik John Zornik, 9050 Concord Ave. Organizator Lovro Sluga. Zapisničar Leo Junko. Seje vsaki 4. petek v mesecu ob 8. zvečer v Slov. nar. domu.

Št. 115, DETROIT.—Tajnik-blagažnik John Plachter, 6657 Theisen Ave., Dearborn, Mich. Organizatorja Anton Anžiček in Frank Baloh, Zapisničar Math. Urbas. Zboruje 4. nedeljo v mesecu ob 9. dop. v Slov. del. domu, 437 So. Livernois Ave.

MONTANA

Št. 35, BEARCREEK-RED LODGE.—Tajnik-blagažnik Wm. Godina, Box 219, Bearcreek. Zapisničar F. Daniehek ml. Organizator Frank Daniehek ml. in K. Erzenoček. Seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob pop. v dvorani na Scotch Coulee.

OHIO

Št. 11, BRIDGEPORT.—Tajnik-blagažnik Joseph Snoy, RFD 1, Box 7. Zapisničar Tony Kravanja. Organizator Louis Gorenc. Seje vsako 3. nedeljo v mesecu v društveni dvorani na Boydsville.

Št. 24, SALEM, O.—Tajnik-blagažnik Jacob Mihevc, RFD No. 1. Zapisničar John Križaj. Seje 1. nedeljo v mesecu v prostorih John Dermote na 638 E. 6th Street.

Naše kulturne prireditve

Waukegan, Ill. — Letos ni bilo do prošle nedelje v Slovenskem narodnem domu še nobenega koncerta ali predstave. Vrše pa se vsako soboto kartne zabave, ki jih prirejajo razne organizacije druga za drugo. Za večje prireditve nam manjka pridnih moči. Vsi naši aktivni ljudje so v treh ali več organizacijah in pomagajo kolikor in kjer morejo. Toda razdeljene moči ne zmogore dosti ne v eni ne v drugi organizaciji, oziroma društvu, zato lahko pravimo, da ni "tam nič in tu nič".

Vzlic tem poteškočam pa sezona ni šla kar tako mimo nas. Kajti pevski zbor SND je prošle nedelje, kot že omenjeno, priredil koncert, ki je jako dobro uspel. To je bil njegov tretji koncert. Vprizorjena je bila tudi spevoigra "Snubači", ki jo je za naše odre priredil J. Berlig v Detroitu.

Kot že poročano, se bo v nedeljo 25. aprila vršila v tukajšnjem SND konferenca zastopnikov klubov JSZ in podpornih ter kulturnih društev Prosvetne matice. Zastopana bodo na nji organizacije, ki poslujejo v severnem Illinoisu in v Wisconsinu. Popoldne istega dne pa bo prireditev s petjem,

igro in govori, nato pa sledi plesna zabava. Južina in večerja bo gostom servirana v domovi kuhinji.

Po zelo dolgem času bomo imeli v Waukeganu v nedeljo 9. maja prireditev, na kateri nastopijo slovenski pevski zbori iz Milwaukeeja, La Salla, in Chicago pod avspicijo pevskega zbora SND.

Poročevalec.

Listen to the Yugoslav Radio Hour of PALANDECH'S TRAVEL BUREAU AND FOREIGN EXCHANGE Station WWAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago. — Har. 3006

FRANK NAGLIČU

Johnstown, Pa. — Nenasitna smrt, ki je poslednje mesece tako vztrajno kosila med našimi ljudmi, je utrjala nit življenja mnogim obče znanim pionirjem, ki so se udeleževali v našem javnem življenju. Bili so graditelji napredka in polni idealizma v prizadevanjih, da dvignemo naš narod v tej deželi kulturno in v delavskem gibanju.

Frank Naglič je bil eden izmed njih. Preminul je v svojem 52. letu, torej v dobi, v kateri bi mu bolj prizanesljiva usoda lahko dala priliko še dolgo živeti in delati za name, v katere je veroval.

Par tednov predno je umrl sem ga obiskal, ker mi je bilo znano, da je operano bolan. Zdravje mu je izpodkopal delo v premoževnikih, kjer so se ga lotile klice bolezni, ki jo v navadnem jeziku označujemo za "majnarsko jetiko". Ugonobila je že nešteto naših rudarjev in jih veliko prerano spravila v grob.

Ko sem prišel k njemu, se mi je veselo nasmehnil in o svoji bolezni ni govoril. Omenil je le, da so mu noge otekle, da pa se drugače že boljše počuti in upa, da bo šel spet kmalu na delo. Namesto da bi jamral, mi je rajše pripovedoval razne anekdote in jih spremljal s svojim humorjem, ki mu je bil prirojen ter mu ga niti težka bolezen ni mogla vzeti. Oba sva se smejala, dasi sem vedel, da je to najbrže najino poslednje svidenje.

Slutnja me ni varala, kajti dne 26. februarja so mi sporočili, da je preminul.

Tako je nastala v naših že zelo zredčenih vrstah nova vrzel.

Za sabo je pustil 30 let aktivnosti v svoji sicer mali, toda napredni premožarski naselbini. Teško delo, ki ga je opravil, ga ni nikoli utrudilo. Pomagal je v kulturnih društvih, v akcijah za gradnjo dvoran in baš na tem polju je bil še najbolj energičen. Krasn slovenski društveni dom v Kraynu, zgrajen pod imenom "Vihar", je časten spomenik njemu in vsem drugim, ki so ga pomagali graditi. V njemu so razvili dober pevski zbor, vprizorjali igre, prirejali shode, zabave itd. Podjetnost tega malega števila rojakov ni poznala mej. Zgradili so si tudi svoj vodovod in dosegli so, da je dobila naselbina tudi svoj poštni urad, ki je bil pod upravo Slovencev.

Skoro polovico pionirjev ameriškega "Kranja" (Krayna) že krije zemlja. Ni čudno, da je preostalem dolčas po izgubljeni tovarišiji. Pokojnega Frank Nagliča pogrešamo vsi, ki smo ga intimno poznali, in prav tako ga pogrešata "Prosveta" in "Proletarec". Kajti njegove aktivnosti se niso raztezale samo po Kraynu, ki leži vrh hriba blizu Johnstowna, ampak so valovile vsepovsod, kjer so se udeleževali naši napredni delavci. Stori je ne samo "kot mož je stori dolžan", ampak kolikor je mogel in zmagal.

Blag mu spomin! Andrew Vidrich.

Slovenska zadržna zveza v Clevelandu dobro uspeva

Cleveland, O. — Slovenska zadržna zveza ima zdaj tri prodajalne. Na njenem občnem zboru, ki se je vršil zadnjo nedeljo v januarju, je njen predsednik Matt Kastelle med drugim poročal o lepem uspehu, ki ga beleži naša zadržna zveza v prošlem letu.

Novi predsednik zadržne je August Svetek, ki je bil izvoljen soglasno. Anton Jankovič pa za podpredsednika. Zapisničar je Joseph Siskovich. Predlagana je bila resolucija, da sme biti od posamezne družine pri zadrži uposlena ne več kot ena oseba. Zdjaj so po dve ali tri. Dalje je bilo v resoluciji predlagano, da se naj bi pri uposlevanju upoštevalo take aplikante, ki so se zadolžili pri nji. Na primer sinovi in hčere družin, ki so kupovale na upanje, bi del svoje plače puščali v dogovoru s starši zadrži na račun

dolga. Za resolucijo je bilo odanih 11 glasov in 12 proti. Torej se lahko tudi v bodoče uposljuje v zadrži po več oseb od posamezne družine. V direktoriju zadrže so vsi trije naši poslovodji.

Mandat v direktoriju sem prevzel leta 1934. Ko sem poslušal poročila na prvem zborovanju, je manjkalo poročilo nadzornega odbora, in sicer zato, ker ga imeli niso. Predlagal sem, da se izmed članov direktorija izvoli tri v nadzorni odbor. Še danes mislim, da je odbor nepopoln.

John Prudich, delničar.

Prpriave za prvomajski spored kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Prvomajske prireditve kluba št. 1 JSZ so popularne ne le vsled tega, ker imajo značaj prvomajske delavske manifestacije, ampak tudi zaradi dobrih sporedov. Letošnja se bo vršila v soboto 1. maja v gornji dvorani SNPJ. V pripravah za spored sodelujejo dramski, mladinski in angleški odsek ter pevski zbor "Sava". Po programu do plesna zabava v spodnji dvorani. Izdane bodo posebne vstopnice, ki bodo pri blagajni upravičile vsakega, ki jo bo imel, do znižane vstopnine 35c. Brez koncesijskega tiketa bo vstopnina 40c.

Rezervirajte si soboto 1. maja za poset klubove prvomajske prireditve. — P. O.

Skupna prvomajska manifestacija v Chicagu

Chicago, Ill. — Kakor lani, bo prvomajska manifestacija po ulicah tudi letos skupno prirejena. Sodelujejo v pripravah za to socialistična in komunistična stranka, nekatere druge delavske politične organizacije, napredne unije, delavska podpornna društva itd. Pripravljalni odbor je bil izvoljen pred par tedni. Tajnik odbora je Arthur McDowell, tajnik soc. stranke čikaškega okraja. Vse delavske organizacije so povabljene, da izvolijo zastopnike. Njihova prva velika konferenca se bo vršila v nedeljo 10. aprila v Capitol Bldg., 159 No. State St. Prične se ob 10. dop.

Tudi v Girardu smo imeli sedečo stavko

Girard, O. — V tukajšnji strojni se je pričela sedeča stavka 15. marca popoldne in bila končana 23. marca zvečer. Družba je priznala našo unijo, ki spada k CIO in izmed članov je bil izvoljen odbor za pogajanja s kompanijo glede pogodbe. V ta odbor sta bila izvoljena tudi dva naša rojaka, namreč Joe Cherne in J. Bogatay. Ena glavnih zahtev je bila zvišanje mezd.

Poročevalec.

Klub brezposelnih opozarja člane na sejo

Chicago, Ill. — Klub brezposelnih št. 61, Illinois Workers' Alliance, bo imel sejo ta četrtek 1. aprila zvečer v dvorani SNPJ. Na dnevnem redu bo več važnih zadev in imeli bomo tudi govornika ali pa predstavo. Po končani seji pa bodo udeleženci postreženi v okrepčilu. Vsi člani so vabljeni, da se seje gotovo udeležijo.

V soboto 8. maja priredi klub brezposelnih domačo zabavo. Vršila se bo v Slovenskem delavskem centru. Vstopnina je samo 15c. Vstopnice prodajajo člani in članice in dobite jih lahko pri tajniku kluba. — J. Oblak.

Zabava v Oglesbyju

La Salle, Ill. — V bližnjem Oglesbyju priredi klub št. 3 JSZ v soboto 3. aprila zvečer veselico, ki se bo vršila v Music Hall. Vstopnina za moške je 25c in za ženske 15c. Postrežba in zabava bo izborna. Torej pridite vsi. Delavske razmere na Oglesbyju so zdaj spet boljše. Obe cementni tovarni, v katerima dela mnogo naših ljudi, obratujeta. V toplini cinkovne kovine v La Sallu pa so se delavci nedavno zatekli k stavkovnemu sredstvu, da si izboljšajo razmere.

Prošlo nedeljo se je tu vršil koncert pevskega zbora "Soča", in vprizorjena je bila tudi igra.

V nedeljo 11. aprila bo imelo v Slovenskem domu prireditev angleško poslujoče društvo "Mohawks" SNPJ.

Posebno važna prireditve za vso naselbino pa bo jubilej 20 letnice Slovenskega doma v La Sallu. To slavlje se bo pričelo v soboto 1. maja in bo končano v nedeljo 2. maja.

Anton Udovitch.

Slovensko podjetje za "trailerje" v Detroitu

Kakor je bilo že večkrat poročano, so podjetni slovenski rojaki v Detroitu ustanovili posebno družbo za izdelovanje nomadskih hiš ali trailerjev, v kateri sta med drugimi delovna Frank Česen, Martin Menton, njegov sin Estok in več drugih. Za obrat takega podjetja pa je treba velikega kapitala. Delnic je izdanih za \$200.000. Cena posamezni je \$1, toda nihče jih ne more kupiti manj kot za pet tisoč dolarjev; bankirji so podpisali za \$120.000 glavnice. Ustanovitelji podjetja so šli vzlic svojemu dobremu patentu in reklami, ki so jo dobili na razstavah trailerjev, skozi velike težkoče, kajti vse sposobnosti ni ne pomagajo, če ni kapitala za financiranje podjetja. Kupili so za izdelovanje trailerjev precej veliko tovarno in pravijo, da bi jih že letos prodali 10.000, aji jih bi mogli izdelati. Nadejajo se, da jih bodo producirali v tem prvem letu za prodajo vsaj dva tisoč.

Prvomajska prireditve kluba JSZ v Johnstownu

Park Hill, Pa. — Klub št. 5 JSZ priredi v soboto 1. maja v dvorani društva Sv. Alojzija na Conemaughu zabavo s sporedom v proslavo mednarodnega delavskega praznika Prvega maja. Vabimo že sedaj vse tukajšnje rojake, ki so zavedni delavci, da se je udeležijo. Imeli bomo tudi priliko malo pokramljati med seboj o tem in onem ter ponovno izraziti našo solidarnost z ostalim delavstvom širom sveta.

Frank Podboy, tajnik.

"Majski Glas"

V zadnjih par tednih smo prejeli naročila za Majski Glas od sledečih organizacij in posameznikov:

- 50 iztisov: Klub št. 28 JSZ, Newburgh, O., klub št. 175 JSZ, Moon Run, Pa., in dr. št. 138 SNPJ, Strabane, Pa.; Joseph Snoy za Bridgeport, in druge naselbine v vzhodnem Ohiu, 13 iztisov; po 25 iztisov: dr. št. 569 SNPJ, Fontana, Calif.; št. 102 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 268 SNPJ, Ely, Minn.; št. 1 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 106 SNPJ, Imperial, Pa.; št. 69 SNPJ, Eveleth, Minn.; št. 39 SNPJ, Chicago, Ill.; Izob. in zab. dom, Library, Pa.; št. 312 SNPJ, Cleveland, O. 15 iztisov; po 10 iztisov: št. 434 SNPJ, Arma, Kans.; klub št. 13 JSZ, Sygan, Pa.; št. 174 SNPJ, Krayn, Pa.; št. 27 SSPZ, Forest City, Pa.; št. 23 SSPZ, Cardale, Pa.; št. 3 SNPJ, Johnstown, Pa.; št. 35 SSPZ, Franklin, Kans.; št. 192 SNPJ, Milwaukee, Wis.; št. 181 SSPZ, Power Point, O.; št. 86 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 239 SSPZ, East Pittsburgh, Pa.; št. 47 SNPJ, Springfield, Ill.; št. 205 SNPJ, Duluth, Minn.; št. 206 SNPJ, Arcadia, Kans.; št. 65 SNPJ, Breezy Hill, Kans.; št. 48 SSPZ, Arma, Kans.; Joseph Jež, Warren, O.; Martin Volčjak, Dunlo, Pa. 7 izt.; po 4 izt.: Andrew Zagar, Gilbert, Minn. in Johanna Meden, Lloydell, Pa.

Iz zgorajšnjega je razvidno, da bo

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA 2609 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill. Tel. Crawford 1384

ZA LIČNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO Adria Printing Co. 1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. Tel. Lincoln 4700 PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V sledečem seznamu so prireditve klubov JSZ, konferenčnih organizacij in socialističnih kulturnih društev:

- APRIL OGLESBY, ILL. — V soboto 3. aprila zabava kluba št. 3 JSZ v Music Hall. STRABANE, PA. — Veselica kluba št. 118 JSZ v soboto 10. aprila v dvorani društva št. 138 SNPJ. CHICAGO, ILL. — V nedeljo 18. aprila koncert "Save" v dvorani Sokol Pilsen, 1814 So. Ashland Ave. WAUKEGAN, ILL. — V nedeljo 25. aprila konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice. Prične se ob 9. dop. WAUKEGAN, ILL. — Prireditve s sporedom v nedeljo popoldne 25. aprila v Slov. narodnem domu ob priliki konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice. DETROIT, MICH. — Koncertna prireditve zbora "Svoboda" v nedeljo 25. aprila v Slovenskem delavskem domu. MAJ JOHNSTOWN, PA. — Prvomajska proslava kluba št. 5 JSZ v soboto 1. maja v dvorani društva sv. Alojzija JSKJ, Conemaugh, Pa. BRIDGEPORT, O. — Majsko slavje kluba št. 11 JSZ v soboto 1. maja v društveni dvorani, Boydsville. CHICAGO, ILL. — Klub št. 1 priredi prvomajsko manifestacijo z izbranim sporedom v soboto 1. maja v dvorani SNPJ. MILWAUKEE, WIS. — V soboto 1. maja majsko slavje kluba št. 37 JSZ v S. S. Turn dvorani. CLEVELAND, O. — Majsko slavje kluba št. 27 JSZ in soc. pevskega zbora "Zarja" v nedeljo 2. maja v SND. JUNIJ CLEVELAND, O. — Skupni piknik soc. pevskega zbora "Zarja" in kluba št. 27 JSZ v nedeljo 20. junija na Fintarjevi farmi. OKTOBER CHICAGO, ILL. — Dramska prireditve kluba št. 1 JSZ v nedeljo 17. oktobra. NOVEMBER CHICAGO, ILL. — V nedeljo 21. novembra koncert soc. pevskega zbora "Sava" v dvorani SNPJ. DECEMBER CHICAGO, ILL. — Dne 31. decembra Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v dvorani SNPJ. 1938. CHICAGO, v nedeljo 13. februarja dramska predstava. CHICAGO, v nedeljo 10. aprila koncert "Save". CHICAGO, v nedeljo 1. maja prvomajsko slavje. (Tajnik klubov in kulturne odske klubov prosimo, da nam sporoče vse svoje prireditve za vrstitve v to kolono in da nam pošljejo popravke, ako so podatki o prireditvah napačno zabeleženi.)

ANGELO CERKVENIK:

"DVOJNIK"

ZGODBA VOJNEGA UJETNIKA

Nadaljevanje.)

— Kaj, tole naj bi bil počep starega soldata?! Ali se vam kam mudi? Le nikarte tako naglo! počasi, počasi... tako, počasi, kakor sneg kopni... Počasneje, le še počasneje, še mnogo počasneje... Če ste res podčastnik — moj bog, kakšen zvonec naziv! — morate popolneje počepati! To je ena figa, gospod podčastnik! Še enkrat! Ampak počasi in previdno! Kakor da gre za prvo darilo pri mednarodni podčeparski tekmi!

Naposled je uspelo desetniku srečno počepniti.

— No zdaj se pa gugajte, podčastnik Kuš! Gugajte se!

Desetnik se je začel gugati.

— Kako? To naj bi bilo guganje? Prsi ven, glavo pokoncu, gugajte se enakomerno, kakor se guga nihalo pri uri. Na mojo vero, gugate se, kakor stara baba, ne pa kakor c. in kr. podčastnik... kakor stara baba, ki jo nekam prijemajo... No, kaj pa se obotavljate? Le pokažite stotnji umetnijo guganja, da se bo česa naučila! Ne bo vam treba zvečer brezplačno poučevati manj talentirane rekrute. No, no, le še, le še! Zdaj se gugate komaj deset minut. Samo še petdeset drobnih minut! Saj ni ena minutica nič posebnega. Vsaka minutica ima komaj 60 neznanstvenih, niti omembe vrednih sekundic!

— Kaj, predobri moj desetnik Kuš, slabo vam je? Malo hladne studenčnice vam ne bo škodilo. Ej, Hrubi, teči v graščino ter prinesi vedro hladne vodice! Urno, Hrubi, urno!

V dveh, treh minutah je Hrubi že prinesel vedro vode.

— Poškropi malce gospoda podčastnika!

Desetnik je kar odskočil.

— Gugajte se, desetnik Kuš, gugajte se! Zelo mi je žal, da vas moram tako mučiti, a kakor vse kaže, si topoglavi rekruti še niso zapomnili vseh tenkosti vaših sijajnih gibov. Hrubi, takoj prinesi še eno vedro vode, hladne vodice! Urno teči! Zdi se mi, da naš prednik desetnik nekoliko blede... Vroče mu je, poti se. E, moj dragi, kje pa sme imeti vojak — pa čeprav je podčastnik — takšenle trebušček! Dragi Kuš, zdaj imaš za seboj trideset minut guganja. To ni mnogo. Vendar pa upam, da si je stotnja vsak gib vaše elegantne gugalne tehnike posebej zapomnila! Za danes, bo torej zadosti. V primeru potrebe bomo ponavljali, desetnik Kuš, zapomnite si! Zdaj pa se počasi dvignite! Pa res počasi! Tako počasi kakor trava raste! Ne tako, ne tako! Vaša trava je prečudežna! Na naravno travo sem mislil, na tisto, ki raste od aprila do junija ali julija ne pa tisto v varijetjih... Tako, tako, zdaj bo ta pouk menda srečno dokončan!

Berenini ni mogel zdržati, čeprav bi bil prej desetnika za lahkoto ubil. Moral je zbežati, zakaj desetnik se mu je neznanosko smilil. Priznati pa si je moral, da je poročnik ravnal popolnoma pravilno.

Stotnja je odkorakala proti vasi, trobentač je trobil vsakdanjo koračnico.

Bereninija je glas trobente ves dan zalezoval.

Iz spomina mu nikakor ni šel glas poročnika:

— Gugajte se, Kuš, gugajte se!

Na zahodu se je nebo porde-

čilo. Tih vetrič je pripogibal borove vršiče.

Berenini je sedel sredi gozda na posekanem smrekovem deblu. Slike gugajočega se desetnika se ni mogel nikakor znebiti.

Desetnikove črne oči! Zrle so vanj, kakor da so hotele z njegovega obraza strgati krinko tujega imena. Zrle so vanj, kakor kača na svoj plen. Vrtnale so se mu v možgane in srce.

— Nekaj ni v redu! je zašepetal.

Zmračilo se je. Berenini se je napotil počasi proti graščini. Po navadi je premišljeval o Heli. Danes pa so venoma silile vanj desetnikove črne oči. Ko je stopil skozi vrtna na graščinski vrt, je bila že temna noč. Zamišljen, ves vase zaplopljen, je stopil v svojo sobo. Sedel je v fotelji ter se naslonil na mizo. Nekdo je potrkal.

— Prosto! je mehanično znil.

V izbo je stopila visoka ženska postava. Berenini je ni pogledal.

— Kaj želite Marica? je vprašal.

— Emilio, ali me nisi spoznal, me nisi pričakoval?

Berenini ni mogel verjeti ne svojim ušesom, ne svojim očem.

Ali je mogoče? Hela tukaj? Tako blizu mu je bila, pa se je vse dan ni niti z rahlo mislijo dotaknil!

— Hela, kakor čudež se mi zdiš!

— Objel jo je ter ji venomer poljubljal oči, oči, tiste prečudno lepe oči.

— Ali me nisi pričakoval?

— Niti v sanjah ne, Hela.

— Niti v sanjah ne?

— Bila si tam daleč, daleč.

Komaj da sem se včasih upal pomisliti na tvoje prelepe oči. Preveč sem mislil nase, na svoje življenje, ki visi na niti. Včasih sem si zaželel biti tako močan in samozavesten, kakor so bili tisti vojaki, ki so se z menoj vozili. Nekateri so izjavljali, da bodo šli v gore ter se ne bodo več vrnili na fronto. Rekli so, da bodo rajši pobili deset žandarjev ter naposled še sebi pogladi kroglo v glavo, če ne bo šlo drugače. Pripravljeni so divjati po gorah in gozdovih, kakor divje živali, pripravljeno so prezebovati v zimni in snegu, gladovati, vsak trenutek kljubovati desetkratni, da, stokratni premoči.

— Emilio, pomladil si se!

— Povej mi, kako si potovala!

— Povedala mu je, kako je potegnila Vondrička, kako se je Dunaju sploh izognila, kako je potovala z lokalnimi vlakmi ter večkrat čakala na majhnih postajkah po pet, šest ur na zveze ter je tako dospela v Sternberg kar trideset ur pozneje, nego bi bila prišla, če bi se bila vozila čez Dunaj. Povedala mu je prav vse podrobnosti.

Berenini se ni mogel zadosti načuditi njeni drznosti in podjetnosti ter preudarnosti.

— Da si Vondrička tako speljala na led! Najboljšega detektiva, kar sem jih kdaj srečal! Ali se spominjaš, kako je pred tremi meseci celo v armadnem štabu izvohal vohunko?

— Pozabila sem ti povedati. Ko si izginil iz bolnišnice ter se vsaka sled za teboj izgubila, je Vondriček prvi korak usmeril v mojo izbo.

— Pametnejši ste, nego sem si mislil! se mi je nasmehnul.

(Dalje prihodnjič.)

DETROIT POSTAJA UNIJSKO MESTO

Izmed velikih ameriških mest je bil Detroit najbolj na glasu kot "open shop town". V kampanji CIO za organiziranje avtnih delavcev v industrialno unijo pa se je situacija spremenila in je možno, da se unijsko gibanje v Detroitu in sploh v Michiganu razvije v najbolj napredno. Gornja slika predstavlja eno izmed nedavnih demonstracij delavcev avtne industrije v Detroitu. Vodstvo unije avtnih delavcev, katere je pridružena k CIO, trdi, da je v nji organiziranih nad 300.000 delavcev, ki so upošleni v avtni industriji.

Anton Tomšič ponuja naročnikom "Majskega Glasa" Višnjo goro za nameček

Dobiti poleg revije za nameček še celo mesto, to niso mačje slova, piše Anton Tomšič iz Oaklanda, California, zato predlaga, da bo poskrbel za v "Majski Glas" sliko slovičnega mesta, katero je edino na svetu, ki ima prikljenjega polža. kajti mesto je majhno in v nevarnosti, da bi se preselilo s polžem vred in njegovo hišico. Zato so ga preudarni mestni možje dali prikleniti v Višnja gora, ki je poleg ljubljane najbolj znano slovensko mesto, čeprav ima menda le nekaj sto prebivalcev, je še zmerom tam kakor za časa Napoleona, rimljanskim imperatorjem in egiptovskega Tutenkamna, ki je živel menda že šest tisoč let pred Kristom. Morda malo prej ali pozneje, za par tisoč let se v zgodovini Višnje gore ne gleda.

Tomšič pravi, da je iz polževega mesta v tej deželi veliko ljudi, pa bi jim bilo prijetno in milo, če dobe predse sliko svojega rojstnega kraja.

Naravno, da bo Višnja gora v Majskem Glasu samo nameček, kot pravi Tomšič sam. Precej oznanila o gradivu, ki se pripravlja za v "Majski Glas", je bilo v prejšnji številki.

Cene "Majskemu Glasu" so navedene na drugem mestu v tej številki.

Urednik "Narodnega adresarja" pohvalil Frank Kluna

Iz urada, kjer pripravljajo podatke za "Narodni adresar", smo prejeli dopis, v katerem je Frank Klun posebno pohvaljen radi podatkov, ki jih je zbral o Chisholmu, Minn. Naslov "Narodnega adresarja" je 156-Fifth Avenue, New York City.

O svoji naselbini je Frank

Klun poročal za objavo v Adresarju med drugim:

"Chisholm, Minn., je mesto kakih 10,000 prebivalcev, katerih poglavitni del tvorijo naš narod. Mestni župan je naš sonarodnjak in ravno tako so trije občinski zastopniki. Mestni blagajnik je naš sonarodnjak in istotako občinski tajnik. Okrajni pravdnik je tudi naš sonarodnjak. Načelnik ognjegasc, kakor tudi poročnik, poleg šestih ognjegasc, so naši ljudje. Ravno tako sta dva mestna redarja.

Solstvo je takorekoč popolnoma v naših rokah, kajti direktor šolskega sveta in šolski klerk, istotako šolski oskrbnik, so naši ljudje. Razven tega imamo 20 učiteljic in učiteljev naše krvi, ki so nameščeni na mestnih šolah. Na šolskem polju imamo tudi učitelja za poljedelstvo, kakor tudi strokovnjaka za delavsko izobrazbo (WPA), ki ga imenuje federalna vlada v Washingtonu.

Sosedni Balkan Township, ki spada k Chisholmu, se tudi ponaša z našimi sonarodnjaki, ki zavzemajo mesta "Supervisorja", blagajnika in "assessorja" v mestni upravi.

Dalje imamo v tej naselbini izmed naših ljudi dva zdravnika, dva zobozdravnika, dva bankirja, pet brivnic, tri krojačnice, tri čeljarne, dve električni podjetji, pet stavbinih podjetij, dve strojarni, dva fotografa, dve gostilni, enajst grocerij in mesnic, eno kavačnico, dve prodajalni železnice, enega pogrebniaka, eno prodajalno oblačil, eno slaščičarno, enega plumberja, enega raznašarja pijače, zastopnika "Tea" družbe, trgovca s premogom, tovarnarja sodovice in enega okrajnega uradnika.

Urednik "Narodnega adresarja" apelira za podatke te vrste iz vseh krajev, kjer živijo Slovenci, Hrvati in Srbi, in to čimprej, ker namerava Adresar izdati že to poletje.

Konvencija soc. stranke se izrekla za CIO in tudi za sodelovanje z A. F. L.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Nova eksekutiva ima tudi podpredsednika

Na konvenciji soc. stranke leta 1936 je milwauški župan D. W. Hoan dejal, da ni v socialistični stranki nikogar, ki bi zaslužil, da ga izvoli za svojega predsednika. Zato je bila dozda brez nje. Na tej pa je bil izvoljen, kot že omenjeno, Norman Thomas. Vse frakcije so se zedinile zanj. Drugače bi on sploh ne kandidiral. On smatra, da je dolžnost vsakega socialističnega delavca, da se pridruži temu, kar je v njegovi praksi najboljše. Te njegove pšice so bile namerjane zgolj trockijevcem, ki jih je Thomas že tedne pred konvencijo naglašal v tedniku "Socialist Call" za frakcijo, ki ji ni za složno delo.

Prvic v zgodovini ima socialistična stranka tudi podpredsednika. To mesto je dobil vsled svojih posebnih zaslug in sposobnosti Powers Hapgood. Uposlen je pri CIO.

Federacije

V socialistični stranki je danes JSZ edina narodnostna federacija, ki zasluži to označbo — namreč označbo "federacija". Sedanja konvencija ni gledela njih sklenila nič pomembnega, razen, da bodo tajniki federacij v bodoče pododborniki strankine eksekutive v svrhu izboljšanja sodelovanja med njimi in glavnim odborom.

Po razkolu lansko leto so skoro vse važnejše narodnostne skupine odstopile. Zdaj jih stranka znova obnavlja. Ampak glavno so zdaj bodisi samostojne, ali pa pri socialdemokratski federaciji.

Zvišanje asesmenta

Ker je glavni stan zelo v zadregi za gmotna sredstva, je konvencija povečala asesment toliko, da bo moral v bodoče vsak član plačevati stranki 40 centov, kar vključuje tudi naročnino za njen časopis. Glede federacij se bo članarina uredila, oziroma določila pozneje v sporazumu z glavnim uradom. To povišanje velja torej za zdaj le za klube, ki so direktno včlanjeni v stranki.

OUR FALCON CORNER

Activities from Week to Week

The Falcons of the Tom Mooney Flight will soon receive their membership cards for the year 1937. These cards will show that they are members of the Red Falcons of America of good standing.

At the present time, Helen Dreshar has the greatest number of points of the girls, and Frank Oblak has the greatest number of points of the boys in our Jimmie Higgins Contest. Although the other Falcons have many points, they are determined not to give up their chances of winning one of the prizes offered.

Notes of the meeting held on March the twentieth: Seventeen members were present... Because of the absence of our Quill, Frances Saiz, the minutes of the meeting were taken by Elaine Turpin... A report on the payment of 1937 dues was made... It was also reported that Elsie and Bobby Krek will not be with us for quite some time.

If you would ask some people what they think about all the strikes that are in this country at the present time, they would probably say that the strikers have no business on the owners property and that the police should shoot them out. But do they know that the workers in the strikes are receiving very little pay, and that they have very poor working conditions? These workers also have to work a great number of working hours and even have to work on Sundays.

Two reasons why a worker should belong to a union. In Union there is strength, and shorter hours and more wages are assured.

Never was there a meeting that more time was used for newspaper clippings and reports than the March twentieth one. Nearly all Falcons present had at least five newspaper articles each.

Reports on strikes and other things were made by a few of the Falcons. This is just to show you what the Falcons are doing for their Jimmie Higgins Contest.

Waukegan, Ill. — Dear Irene:— Well, here I am again telling you of

what we're doing here in Waukegan. Our bunco party was a huge success and the Falcons helped to make it so. We Falcons are preparing to take part in a program in which the committee of entertainment has asked us to participate. This program will be held on April 25 at the Slovene Hall. Another program on May 2 is being prepared in which we will take part. We hope to see some Falcons at either of the programs.

The Falcons have been very interested in the Fansteel Metallurgical strike in which the strikers were evacuated with tear gas bombs for not doing anything harmful. During the strike sympathizers brought food, clothing and necessities. Throughout the strike, police and deputies guarded around the plant. Most of the deputies did not dare come to the fence surrounding the plant because sympathizers hurled disagreements at them to which they did not care to listen. The strikers have their headquarters at the hall in which our meetings are held.

One Wednesday while we were singing a picket song, a few of the strikers looked in through the door. We immediately began to sing songs for them. I guess we sang pretty well because the men applauded for us. On March 24, a few of the strikers had court hearings but no decision was reached. Other strikers are going to go to the court gradually one by one after these first few are through. They are still on a strike as far as they are concerned. As long as such judges as we have now will hold city offices, I guess no justice will be given to the strikers. The sympathizers admire the strikers courage and hope they will solve their difficulties.

I guess that is about all for a time again.

Friendship! Lorraine Miller.

Thank you Lorraine for such a wonderful letter. We hope you will continue to write letters for all Falcons are invited and welcome to write to the Falcon Corner.

That will be all for this week. More next week.

Friendship!
Ernest Dreshar, Falcon Editor.

HOW MANY DID YOU MISS?

WORD	AUTHOR'S	MR. FUNK'S
azure	ath-ur	same
indisputable	in-dis-pu-'ta-b'l	in-dis-'piu-ta-b'l
forehead	far-'ed	for-'ed
bedizened	be-'di-'nd; be-'di-'nd	same
herbage	ab-'do-'men	same; also ab-'do-men
abdomen	eg-'zem-pla-ri; eg-'zem-pla-ri	eg-'zem-pla-ri
exemplary	dek-'o-rus preferred; dek-'o-rus also used	same
decorous	eks-'tro-'di-ner-i	eks-'tro-'di-ner-i
extraordinary	a like o in odd; o like o in connect	a as in all
square	lej-'end	same
legends	lej-'end-er-i	lej-'en-da-ri
legendary	lit-'er-a-tur	lit-'er-a-tur
literature	prof-'es; American usage pronounces o like a in far; British, like o in old	American, o as in got
process	te-'leg-'ra-fi	same
telegraphy	ka-'lig-'ra-fi	same
calligraphy	fi-'nans'; short i preferred	same
aspirant	as-'pir-'ant	same
Parliament	par-'li-men-t	same
exorcise	ek-'sor-'siz	same
epoch	ep-'ok	same
advertisement	accent on second syllable preferred, with short i	same
sacrifice	sak-'ri-fiz	sak-'ri-fis (noun)
apotheosis	a-poth-'e-o-'sis	sak-'ri-fiz (verb)
		same; but ap-'o-the-o-sis preferred
		Literary Digest.

Cene za "MAJSKI GLAS"

Cena "Majskemu Glasu" za posamezen izvod je 25c. Za večja naročila pa so cene sledeče:

10 izstov.	\$ 2.40
15 izstov.	3.45
25 izstov.	5.50
35 izstov.	7.35
50 izstov.	10.50
75 izstov.	14.25
100 izstov.	18.00
250 izstov.	42.50

Naročila pošljite na sledeči naslov: "PROLETARAC", 2301 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Ameriški družinski koledar 1937 je knjiga, ki jo vam toplo priporočamo

BARETINCIC & SON

TEL. 1475
POGREBNI ZAVOD

424 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

Milwaukee Leader

Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za tri mesece.

Naslov: 540 W. Juneau Ave.
MILWAUKEE, WIS.

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL, predsednik

1727-1731 W. 21st STREET CHICAGO, ILL.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA V CHICAGO

Naši voznički pobirajo perilo po vsem mestu, Cicero in Berwynu in dovažajo čistega na dom

TOCNA POSTREŽBA DELO JAMČENO

Telefoni: CANAL 7172-7173

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Zelodčno zdravilo iskreno priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —

Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.

Send me a free sample.

Name _____ Pri vsaki druzgistihi

Address _____

ARMS AND STRIKES

"For years the industrialists have depended upon the state militia to break strikes for them. And they've always done it with the plea that 'law and order' must be preserved." These words of Gen. Smedley D. Butler come to mind in the present strike situation, especially in Michigan.

The press has been filled with pictures of the young national guardsmen in Flint, with bayonets planted and machine guns ready for action. Thus far the troops have not broken the strike, due to Gov. Murphy's repeated rejection of the use of violence, but the industrialists obviously intended that they should.

The Michigan occurrence is not an isolated happening. Last year, the congress listened to a recital of scores of strikes in which the national guard had been used. So notorious is the reputation of the national guard as strikebreakers that a Texas chamber of commerce pleaded with the authorities to use a different agency in strikes. In Texas, the chamber declared, there was great reluctance to join the guard because of its use against striking workers. In only one state, Minnesota under Gov. Olson, was the national guard used on the side of the strikers—to the utter dismay of the business community.

That this use of troops in industrial disputes is a deliberate policy, was shown by a notorious article written for Liberty (Jan. 6, 1934) by the present secretary of war, Harry F. Woodring. "Our army," said the war department spokesman, "happens to be the only branch of the government which is already organized and available, not only to defend our territory but also to cope with social and economic problems in an emergency."

Nor is the R. O. T. C. forgotten in this strikebreaking work. Last year the members of the R. O. T. C. at the University of California were given an examination question which referred to a strike situation on the waterfront which had developed into a general strike. The problem for the embryo officers to solve was how they would co-operate with the national guard against "several gangs."

200,000 Dropped From WPA During Past 3 Months

Over 200,000 persons have been dropped from WPA rolls in the last three months, figures made public by the Works Progress Administration here revealed.

At the same time Harry I. Hopkins, WPA administrator, declared that work relief is here to stay and that there are no prospects that the country will ever be free from unemployment. "There always have been unemployed and there will continue to be unemployed," he said.

Hopkins lashed out at those who contend that persons on relief would not work if they could obtain jobs. "That's a moral concept coming from persons sitting in comfortable homes," he said. "It makes them feel superior."

"It's been rammed down our throats by the respectable rich," he went on. "But those days are over." Hopkins listed the cost of the whole security program of the administration and the problems of who is going to pay for the program, as one of the biggest problems confronting his organization. In his opinion he said, the cost must be borne by taxation.

THE ARMAMENT RACE

By Louise M. Jursey

The greatest part of our tax money today is spent for military purposes, and it might be added that this significant fact is true not only in America, but all over the world.

At present, an appropriation amounting to the huge sum of \$526,555,000 was proposed and passed by the House of Representatives for Supply of the Naval Department. The spokesmen responsible for this naval passage claim America must have a naval department "second to none." By 1942 twenty-five more capital ships will be involved in this huge naval supply program. I assume that by "capital ships" is

"Hobos don't steal chickens," maintained Jeff Davis, Grand Chief Hobo of the Hobos of the World. "They aren't drunkards. All they ask is an opportunity. They're traveling workers—printers, bricklayers, farm-hands, builders." Davis is particularly irate at dictionaries in general for associating hobos with tramps. He is positive the word "hobo" originated in "hoe boy," an itinerant farm-hand who worked his way from farm to farm with a hoe.

drawn from general circulation) a Basic Field Manual covering "domestic disturbances." In this there are to be found such gems as the following: "Blank cartridges should never be used against a mob... Bayonets are effective when used against rioters... Airplanes equipped with machine guns may be used against rioters on roofs of buildings or in large open spaces."

That all of this is not mere theory may be seen from another comment in this manual: "From the adoption of the constitution to the present time, federal troops have been used in the suppression of domestic disturbances on more than a hundred occasions."—World Events.

DO YOU KNOW THAT

Last year 3,694 Americans gave up their citizenship to be naturalized in Canada.

It is estimated that 8,000,000 tons of fertile top soil from northwestern farm lands are carried away daily by the Missouri river.

Most of the alcohol produced in this country comes from black molasses imported at two and a half cents per gallon.

State and federal taxes on gasoline have increased steadily from 16 cents per car per year in 1919 to the present \$30.90 per car per year.

Nearly 20,000 persons in India are killed each year by deadly cobra snakes.

Pass the Labor Relations Bill

Employers ought to want peace in industry.

Therefore, they ought not to want to amend the labor relations bill to death.

For, the labor relations bill is genuinely a peace-in-industry bill.

It might be compared in a general way with the workmen's compensation law in this respect.

Before the compensation act was passed, there was continual litigation between employes and employers. The employes fought the claims of injured workers to the last ditch, in the courts. It was a tragedy for the workers to have their claims disallowed under the three infamous common law rules that were in effect. Under the rule of contributory negligence, the worker could not recover if he had been in the slightest degree negligent. Under the fellow-servant rule, the worker could not recover if any fellow worker had contributed to the injury. Under the acceptance-of-risk rule, the worker could not recover if the risk was a regular one for he was conclusively presumed to have accepted all ordinary risks when he took the job.

If any claims got past these vicious rules, the employer appealed the cases and kept them pending as long as possible, and meanwhile the worker was without income, and if he got anything he naturally had to split it with his lawyer. The employers also had to pay high attorney fees to beat the cases. It was a nuisance all around, and the employers, who resisted the passing of the compensation act, are mighty glad now that it is on the books.

They will be equally glad the labor relations act is on the books, after they have lived under it for a short time.

While complete industrial peace cannot be attained under the profit system, the strife can be very much allayed. Such a law will obviate large numbers of strikes and will make for better feeling and also better service. If it results in higher wages, the em-

ployer will pass them on to the consumers, just as they pass on the expense of the workmen's compensation act, the expense of which is now as much a part of the industry as is the purchase of raw materials. Both workers and employers have much to gain from the labor relations measure, and the employers should not try to emasculate it.

Neither should they try to have the federal labor relations act nullified by the courts. The federal act covers industries which are engaged in interstate commerce. The proposed state act is needed for the purpose of covering those industries whose operations are carried on within the boundaries of the state.

Reaction is doomed because it is dull, if for no other and better reason.—John Haynes Holmes.

Another explanation of plane wrecks may be that everything looks different after you have had a drink of whisky.

COLLECTIVIZING THE NOVEL

Collectivist novels are on their way, according to Theodore Dreiser. And he says it's all the fault of the movies.

In Hollywood, Dreiser avers, the story is only a beginning. An idea may be good, but it's never great until it has been embellished by experts. If humor is needed, humor specialists are summoned. If love is needed—well, they've plenty of masters on hand.

So in the near future we may see novels with authorship credited as follows:

"Story by Sinclair Lewis; gags by Harpo Marx; descriptions of gowns by Adrian; descriptions of outdoor scenery by Ernest Hemingway; descriptions of indoor scenery by Joseph Hergesheimer; musical conversation by Deems Taylor; battle scene from a report of the United States navy; love scenes by Mae West; title page by Elmer Adler; typography by Goudy; composition by members of Local 66, International Typographical union."

This may not be art. But who'll care?—The New York Post.

Said the shipowner, haughty and fat:

"It's very upsetting

"When seagulls are getting

"Class conscious enough to do that."

—Voice of the Federation.

A Conference of JSF Branches, Fraternal, Cultural and other units of the Educational Bureau JSF from northern Illinois and Wisconsin will be held on April 25th at the Slovane National Home, 424-10th St., Waukegan, Ill., beginning at 9 a. m.

At this Conference, in addition to the reports of the delegates, comrades Frank Zaitz and Frank Alesh representing the Executive Committee will report on activities of the JSF among fraternal, cultural, trade and other organizations.

Also on the program for discussion will be our May Herald which will be at that time already published and sent to those who have advanced orders sent in to Proletarec.

All organizations in that territory who come under the above named groups are invited to send delegates.

The coming issue of the May Herald on which we are now working promises to be better than ever. The English section will include a timely article by Norman Thomas dealing with the outcome of the Convention; an article by John L. Lewis on the CIO; an article by Mayor Hoan on the Farmer-Labor Progressive Federation in Wisconsin and a number of articles by our English speaking branch members. Mail your orders to Proletarec. 25c per copy.

SNPJ Lodge Sunflowers will celebrate their 10th Anniversary on

Our Doings Here and There

By Joseph Drasler

The Executive Board of Branch 1, JSF held its session Wednesday night at the Slovane Labor Center. The most important discussions centered around the May Day Program which according to the report of the committee working on the program, is going to be interesting and good.

Another subject which took up part of the evening was Sava and Sava's Spring Concert. All of the current business was also taken care of.

Cleveland Comrades keep in mind the fact that Louis Zorko is a candidate for Council in the 18th Ward.

"Svoboda", Detroit's Slovane Workers singing society will present their concert and program on April 25.

Save Sunday, April 18, for Sava's Spring Concert and Dance which will be held at the Sokol Pilsen Hall, 1814 So. Ashland Ave.

Sava's guest artist on that date will be Anton Sabelj, noted Slovane baritone. The original Gay Dons Orchestra will furnish the dance music. Advance admission 25c, at the door, 60c. For dancing only 35c.

A Conference of JSF Branches, Fraternal, Cultural and other units of the Educational Bureau JSF from northern Illinois and Wisconsin will be held on April 25th at the Slovane National Home, 424-10th St., Waukegan, Ill., beginning at 9 a. m.

At this Conference, in addition to the reports of the delegates, comrades Frank Zaitz and Frank Alesh representing the Executive Committee will report on activities of the JSF among fraternal, cultural, trade and other organizations.

Also on the program for discussion will be our May Herald which will be at that time already published and sent to those who have advanced orders sent in to Proletarec.

All organizations in that territory who come under the above named groups are invited to send delegates.

The coming issue of the May Herald on which we are now working promises to be better than ever. The English section will include a timely article by Norman Thomas dealing with the outcome of the Convention; an article by John L. Lewis on the CIO; an article by Mayor Hoan on the Farmer-Labor Progressive Federation in Wisconsin and a number of articles by our English speaking branch members. Mail your orders to Proletarec. 25c per copy.

SNPJ Lodge Sunflowers will celebrate their 10th Anniversary on

the 10th of April. The Kansas federation of SNPJ lodges will celebrate their 30th Anniversary as will lodge No. 65, SNPJ, on Saturday, May 1.

Comrade Joseph Snoy was in Chicago last week attending the special Convention of the Socialist Party. Comrade Anton Zornik is doing some good work for Proletarec among the auto workers in Detroit.

The opening mass meeting of the special Convention was well attended. The Convention delegates and visitors jammed the hall taxing it to capacity. Next week we expect to have a full report on the outcome of the Convention.

Branch 3, JSF is sponsoring a dance at the Music Hall in Oglesby, Ill. on Saturday, April 3. Admission, 25c for men and 15c for women.

Mohawks, English speaking SNPJ lodge are preparing for their annual program and dance at the Slovane Home, La Salle, April 11.

The 20th Anniversary of the Slovane Home in La Salle will be celebrated on May 1st and 2nd.

When some one asks you for money in the street what do you do? If you have money in your pocket you know the odds are that the man who asks you will need it more than you, and you will feel ashamed if you pass on. But if you have something to spare, and give it him, you will feel ashamed just the same. The human indignity of it is intolerable.

A friend of mine, a recent convert to Socialism who had been wrestling hard with Socialist theory, came to the conclusion that charity on impulse wasn't Socialism. But he had his kindly impulses.

"The other night," he told me, "I was walking to the station to get the train home when a chap came up to me and said, 'Can you spare a few coppers please?' I've been out of work for a year." I looked at the station clock and saw that I was a bit early. So I said to him, "Look here, I've just ten minutes by that clock before I have to go for my train. I'll make it a shilling if you'll wait here while I tell you why you are out of a job and begging."

"Yes," I said. "What did he say?"

"Well, he looked a bit taken aback at first, as if I was going to play a poor sort of joke. Then he said, 'All right. Ten minutes for a bob? I'll wait.'

What Fools These Bosses Be

In the past few years it has become the custom for some of the "giants of industry" to make public speeches. Many of these addresses are nicely printed in pamphlet form and sent to all the newspapers in the country, evidently on the theory that they will make a deep impression upon the editor; and cause them to conclude that captains of industry are superwise.

The main impression they make on us is that these "giants" have been vaccinated with phonograph needles, making them talk volubly without saying anything.

If all the ignorant statements they make could be set end to end they would reach from the earth to the moon and return.

Well, their present ignorance of economics is not to be wondered at, considering their past record.

The debacle of October, 1929, caught them unawares. Their supposed superwisdom simply was not functioning. After the debacle came on, their superwisdom continued to be conspicuous by its absence. In their desperate efforts to stem the tide of depression, they did exactly the wrong things. For example, they cut wages, whereas this decreased purchasing power right when the prime necessary was to increase it and get the factories going once more. The biggest "giants" seemed to be the least superwise.

Three years passed, and their efforts were heading the country right into chaos. Even they realized it and they threw up their hands in despair. Mr. Roosevelt came along and rescued them. Now they are on the top of the heap again, and they are talking superwise, and saying nothing, as before. The people have been slowly getting onto these ignorant guys.

That is one of the secrets of Roosevelt's overwhelming victory last November. Many who voted for him were not particularly impressed with his acumen or his alleged principles but helped to boost him back into office because of the benighted attacks which were made upon him by these selfsame superwise "giants" of industry. They don't even know enough to know that it would be a good thing for industry to be wholly unionized. Instead, they afflict the country with employer trouble, inviting strikes by their booby policies.—The Milwaukee Leader.

I'LL TAKE THE COPPERS

"And what did you tell him?"

"I told him I was sure he was out of work through no fault of his own. I explained how his employer had no doubt found that he could no longer make a profit by selling the goods the workers made, and that although people still needed those goods they hadn't the money to buy them at a price that would yield a profit to the employer. The trouble is, I told him, that the means of production are privately owned. Now if the community had owned the factories and the land and the mines..."

"Fine," I said. "Did he listen?"

"Well," said my friend, hesitating a little, "I'd just about got to there when I noticed him looking at the station clock. I was in the middle of a sentence when he interrupted me and said, 'Excuse me, mister. If you don't mind I'll take the coppers.'"

(From The Tribune, London, England.)

HOW MANY CAN YOU PRONOUNCE?

How many words in the following paragraphs can you pronounce correctly?

"Under the azure sky crow had an indisputable Indian. His forehead was bedizened with herbage, and he wore a scarlet belt about his abdomen. His conduct was exemplary and decorous, he lived in extraordinary squalor.

"Tho, like a patriot, familiar with the tribal legends his parents had taught him, he knew little beyond legendary lore, and was ignorant of our national literature, and of the process of telegraphy.

"He knew nothing of calligraphy, and very little about finance. He was not an aspirant for Parliament, but he hoped to exercise evil spirits from the epoch by the advertisement of an Indian sacrifice. When granted a favor, he sought the apotheosis of his patron." (From "Give Yourself Background," by Fraser Bond.)

* Correct pronunciations on Page 5.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

Last Friday night we had our regular monthly meeting of Branch No. 1 JSF at the Slovane Labor Center. After the usual routine business was dispensed with we heard comrade Anton Garden speak on the Moscow trials. Reports of what's happening in the Socialist Party were conflicting. That is, different views were expressed by differently inclined people. That the state of the Party is in a precarious position is no secret. Somehow, the leadership has not been able to bring about a strong, unified, nucleus with which we could go ahead and build a Party. Realizing that our comrades have plenty of their own work in keeping up our Federation and our paper and headquarters, realizing that we still give quite some financial help to the various divisions of the Party and realizing that they have been overburdened with excessive duties, still, I see no reason why the peculiar attitude is taken against the County, State and National Organization. The same type of attitude seems to be prevalent among our Federation officers as prevailed during the struggle for the control of the Socialist Party. It seems to me that such an attitude at least such indefiniteness, should not be necessary among comrades. We should know what we want and act accordingly. We seem to be confused fully as much as any other leading members of the Party. Hence, it is no wonder that none can give guidance to its work.

A brisk demand has been felt for good homes. So many inquiries have been received during the past two weeks that it is surprising. It looks like our Building and Loan Association will be able to dispose of its real estate without difficulty during the summer months. Our folks who intend to purchase homes shouldn't wait too long and then come in on the highest point. Values are going up each week with the brisk demand.

Joseph Snoy of Bridgeport, Ohio, who is well known to our readers, visited with us in Chicago while he attended the Socialist Convention here. He spoke of things and times and people in his usual likeable manner.

Have you noticed the remarkable increase in contributors to this page? Looks like things are beginning to interest a number of our former active comrades. The pages are further improved with the work of comrade Joseph Drasler who finds time to review books, write synopsis, and generally follow up what John Rak had formerly done.

Chicago's taxicab strike has been settled. Socialists were a big help and comrade Joseph Jacobs was the real power at the negotiations. He represented the strikers.

NOTE
More English reports and Articles on Page 5.

